

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW ENERGII,
KLIMATU I AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
(NR 72)**
z dnia 24 czerwca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 72)

24 czerwca 2025 r.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Kowalskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. (druk nr 1295) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1364) w zakresie:**
 - 1) części budżetowej 47 – Energia:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;
 - d) państwowy fundusz celowy: Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny;
 - 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10;**
 - 3) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - 4) części budżetowej 51 – Klimat:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - c) dotacje celowe;
 - d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym;
 - e) państwowa osoba prawna – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
 - 5) części budżetowej 55 – Aktywa państwowe:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - c) dotacje celowe;
 - d) państwowy fundusz celowy: Fundusz Inwestycji Kapitałowych;
 - 6) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - 7) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - 8) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6;**
 - 9) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin:**
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;

- d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym;
 - 10) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - c) programy wieloletnie w układzie zadaniowym;
 - 11) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu – 100 Górnictwo i kopalnictwo: dochody i wydatki;
 - 12) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Robert Kropiwnicki** sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Anita Sowińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Szwemberg** dyrektor Departamentu Finansowania Strefy Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Emilia Zamojska** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Przemysłu wraz ze współpracownikami, **Jarosław Borowski** pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli i **Renata Iwaniuk** pełniąca obowiązki wicedyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK wraz ze współpracownikami, **Rafał Gawin** prezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Piotr Litwa** prezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Mariusz Haładyj** prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Dorota Zawadzka-Stępnia**k prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Krzywda** dyrektor generalna Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami oraz **Agnieszka Ładunkin** przedstawiciel Zarządcy Rozliczeń SA wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Cezary Gradowski** i **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dzień dobry, witam państwa serdecznie.

Bardzo proszę o wyciszenie rozmów, ściszenie telefonów i skupienie się na obradach Komisji.

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Witam państwa posłów oraz wszystkich gości biorących udział w dzisiejszym posiedzeniu. Widzę panią minister Anitę Sowińską, witamy serdecznie. Mają do nas jeszcze dotrzeć pan minister Robert Kropiwnicki oraz prezes Urzędu Regulacji Energetyki, pan Rafał Gawin. Jest już chyba z nami prezes zarządu NFOŚiGW... Tak? Dzień dobry, pani prezes, witamy serdecznie panią Dorotę Zawadzką-Stępnia i wszystkich państwa dyrektorów, głównych specjalistów, wicedyrektorów oraz ekspertów, którzy przybyli na to posiedzenie.

Szanowni państwo, stwierdzam kworum.

Porządek naszego posiedzenia przewiduje dwa punkty: pierwszy – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., druk nr 1295, wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 1364, w zakresie właściwym dla Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych; drugi – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.

Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie ma uwag.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego. Szanowni państwo, rozpatrywanie części budżetowych, jak co roku, będzie odbywało się w następującym porządku: po pierwsze – przedstawienie najistotniejszych informacji dotyczących wykonania budżetu w zakresie kolejnych części przez właściwego dysponenta części budżetowych; po drugie – przedstawienie przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli najistotniejszych informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w zakresie kolejnych części budżetowych;

następnie wystąpienie posła koreferenta, dyskusja, ewentualne pytania posłów i odpowiedzi dysponenta części budżetowej, wreszcie głosowanie nad wnioskiem o pozytywne lub negatywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w zakresie danej części budżetowej.

Proszę państwa, przystępujemy do pracy. Proszę wszystkich państwa o konkretne, syntetyczne wystąpienia, tak żeby nasze posiedzenie odbywało się z odpowiednią dynamiką i w duchu merytorycznej pracy.

Część 47 – Energia.

Proszę panią minister Anitę Sowińską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części budżetowej 47 – Energia oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Anita Sowińska:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie posłanki i panowie posłowie, szanowni goście, wykonanie budżetu w 2024 r. w części 47 – Energia obejmowało finansowanie zadań realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, państwowy fundusz celowy Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy europejskich. W 2024 r. nastąpiła zmiana zapisów ustawy o działach polegająca na przeniesieniu zadań dotyczących spraw związanych z surowcami energetycznymi, paliwami i energetyką jądrową z działu Energia do działu Gospodarka surowcami energetycznymi. W związku z tą zmianą przenoszone zadania były realizowane przez ministra klimatu i środowiska do 30 czerwca 2024 r., zaś po tym okresie, zgodnie z nowymi przepisami, zostały przejęte przez ministra przemysłu.

Dochody zrealizowane w części budżetowej 47 wyniosły 3000 tys. zł i pochodziły z odsetek bankowych od wypłaconych dotacji oraz ze zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Wydatki w części budżetowej 47 wyniosły 3 262 000 tys. zł. W ramach budżetu środków europejskich wydatkowano 1 187 000 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie realizacji projektów energetycznych. W ramach budżetu państwa wydatkowano 2 075 000 tys. zł i środki te przeznaczono głównie na finansowanie zadań objętych decyzją prezesa Rady Ministrów w zakresie zakupu i sprowadzenia do Polski zakupionego węgla kamiennego – 1 985 000 tys. zł, zapewnienie funkcjonowania urzędu obsługującego ministra – 44 500 tys. zł, sfinansowanie składek do organizacji międzynarodowych – 21 000 tys. zł, dotację podmiotową dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku – 9000 tys. zł, modernizację reaktora badawczego „MARIA” – 8000 tys. zł, opłaty na rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych – 5000 tys. zł.

Na wynagrodzenia przeznaczono kwotę 24 000 tys. zł, a zatrudnienie wynosiło przeciętnie 158 osób.

Dotacje zostały wypłacone następującym podmiotom: Zakładowi Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku – 9000 tys. zł w formie dotacji podmiotowej oraz Narodowemu Centrum Badań Jądrowych – 10 000 tys. zł na modernizację i eksploatację reaktora badawczego „MARIA”, a także na zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Kwota 1 985 000 tys. zł została przeznaczona na sfinansowanie zadania objętego decyzją prezesa Rady Ministrów w zakresie zakupu i sprowadzenia do Polski zakupionego węgla kamiennego, czyli to była realizacja wcześniejszych zobowiązań.

W 2024 r. na realizację programu wieloletniego pod nazwą „Program wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim” wydatkowano środki w wysokości 16 000 tys. zł. Te środki uruchomiono z części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, pozycja 45 – Środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

I jeszcze informacja na temat państwowego funduszu celowego Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny. Stan środków funduszu na początek roku budżetowego wynosił 728 000 tys. zł, na koniec roku – 396 000 tys. zł. Przychody funduszu w 2024 r. wyniosły 14 194 000 tys. zł, a ich źródłem były wpływy z tytułu odpisu gazowego, odpisu elektrycznego, z tytułu składki solidarnościowej, ze zwrotu nienależnie pobranej pomocy oraz odsetek. Koszty funduszu w 2024 r. wyniosły 14 526 000 tys. zł i wynikały głównie z ustawowo realizowanych wpłat do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 środków pochodzących z odpisu gazowego, elektrycznego, składki solidarnościowej oraz odsetek. Koszty funduszu obejmowały też wypłatę rekompensat na podstawie

tw. ustawy gazowej oraz wypłatę kwoty różnicy ceny, wypłatę rekompensat finansowych oraz wypłatę dofinansowań *de minimis*.

W rezerwie celowej w pozycji 10 – Środki na realizację umów zawartych przez ministra klimatu i środowiska w związku z poleceniem prezesa Rady Ministrów z zabezpieczonej kwoty 3 164 000 tys. zł ujętej w rezerwie na wykonanie polecenia związanego z zakupem i sprowadzeniem do Polski węgla kamiennego oraz zapewnieniem wszelkich usług koniecznych do wykonania tej decyzji uruchomiono 1 985 000 tys. zł. Po dokonaniu zmiany przeznaczenia rezerwy celowej środków w kwocie 1 090 000 tys. zł zostały wykorzystane na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego oraz kosztów obsługi tego zadania. Pozostałe środki w kwocie 89 000 tys. zł zostały postawione do dyspozycji ministra finansów na sfinansowanie wydatków związanych z usuwaniem skutków powodzi na terenach objętych stanem klęski żywiołowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję, pani minister.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Renata Iwaniuk:

Dzień dobry państwu.

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 47. Stwierdziliśmy sześć nieprawidłowości, które zostały zakończone wnioskami pokontrolnymi. Ministerstwo przekazało do NIK informacje o sposobie ich realizacji.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Doskonale, bardzo serdecznie dziękuję.

Proszę pana posła Rafała Komarewicza o przedstawienie koreferatu.

Poseł Rafał Komarewicz (Polska2050-TD):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, przypadło mi zadanie przedstawienia w skrócie wykonania budżetu w zakresie części 47 – Energia oraz części 83 – Rezerwy celowe. Jeśli chodzi o część 47, to należy w szczególności zwrócić uwagę na dochody budżetowe, które wyniosły nieco ponad 3000 tys. zł, co stanowi sumę zdecydowanie wyższą niż zaplanowana w ustawie budżetowej. W przypadku wydatków mówimy o kwocie 3 261 000 tys. zł, co z kolei stanowiło 99% planu założonego w ustawie budżetowej. W tej kwocie środki budżetu państwa to 2 070 000 tys. zł, natomiast środki europejskie to 1 186 000 tys. zł.

Dochody uzyskano w ramach następujących działów: Przetwórstwo przemysłowe – 600 tys. zł, Administracja publiczna – 34 tys. zł, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 2232 tys. zł.

Wydatki były realizowane w ramach następujących działów: Przetwórstwo przemysłowe – 2 000 000 tys. zł, Administracja publiczna – 63 000 tys. zł, Obrona narodowa – 22 tys. zł, Gospodarka komunalna i środowisko – 343 tys. zł. Należy podkreślić, że budżet w tej części został wykonany w sposób właściwy, co potwierdziła pozytywna opinia NIK.

Przychodząc do części 83 – Rezerwy celowe, należy wskazać, że środki przeznaczone na dotacje celowe sięgnęły kwoty niemal 62 000 000 tys. W ciągu roku ta kwota jeszcze wzrosła do prawie 66 000 000 tys. zł. Ostatecznie rozdysponowano 52 000 000 tys. zł, co stanowi 79% planu uwzględniającego wspomniane zmiany. Warto tutaj wskazać na środki, ponad 14 000 000 tys. zł, które zostały rozdysponowane na „Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Wisły i Odry”, ponad 1 500 000 tys. zł przeznaczono na dopłaty do paliwa rolniczego, a 45 000 tys. zł – na wsparcie dla repatriantów. To wszystko są realne działania, a nie tylko puste liczby. Tych zadań jest oczywiście znacznie więcej i nie sposób teraz wymienić je wszystkie. W mojej ocenie ta część budżetu została wykonana w sposób zadowalający. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dzień dobry, panie ministrze. Przybył do nas pan Robert Kropiwnicki, wiceminister aktywów państwowych.

Dziękuję serdecznie panu przewodniczącemu Rafałowi Komarewiczowi za przedstawienie koreferatu.

Mam uprzejmą prośbę do wszystkich państwa, żebyście w swoich wystąpieniach skupili się przede wszystkim na waszych uwagach, rekomendacjach i ocenach. Dzięki temu nasza praca będzie się sprawnie posuwała do przodu.

Otwieram dyskusję. Czy są jakieś uwagi?

Bardzo proszę, szanowny panie pośle.

Poseł Jerzy Meysztowicz (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, pani minister, mam pytanie dotyczące Funduszu Wypłat Różnicy Ceny. Olbrzymie wpływy do tego funduszu pochodzą z różnych źródeł, ale m.in. tam trafiły pieniądze, które wpłaciły firmy energochłonne, które odsprzedały energię, a nie zajmują się ani wytwarzaniem, ani obrotem energią. Czasami firmy odsprzedały tę energię ze względu na przestoje produkcyjne. To są duże kwoty, bo na przykład firmy hutnicze wpłaciły na ten fundusz 120 000 tys. zł i tych pieniędzy zabrakło im na inwestycje.

Czy ministerstwo rozważa sytuację, w której firmy niezajmujące się obrotem energią będą mogły zostać zwolnione z tych wpłat, jeżeli musiały sprzedać energię nie ze względu na chęć zysku, bo ta energia została sprzedana z pewnym zyskiem, tylko ze względu na okoliczności zewnętrzne? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

To jest bardzo ważne pytanie. Proszę panią minister o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dziękuję bardzo za to pytanie.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to oddam głos pani dyrektor Świderskiej z Departamentu Elektroenergetyki.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Elektroenergetyki Ministerstwa Klimatu i Środowiska Aleksandra Świderska:

Dzień dobry, Aleksandra Świderska.

Pytanie dotyczyło mechanizmu, który nazywany był w skrócie tzw. odpisem prądowym. Działanie tego mechanizmu zostało już zakończone, ostatnie wpłaty były należne za grudzień 2023 r. Chciałabym podkreślić, że ten mechanizm był kilkakrotnie zmieniany w trakcie jego obowiązywania. Przy jego konstruowaniu brali udział również przedstawiciele odbiorców energochłonnych, dzięki czemu mogliśmy uwzględnić wszystkie spostrzeżenia i zarzuty, które dotyczyły tego mechanizmu. Jakakolwiek zmiana dokonana w tym momencie powodowałaby, że prawo musiałoby zadziałać wstecz i z tego powodu przyznajemy jako ministerstwo, że nie rozpatrywaliśmy takiej możliwości.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Czy pan poseł jest usatysfakcjonowany tym wyjaśnieniem?

Poseł Jerzy Meysztowicz (KO):

Tak, bardzo dziękuję za odpowiedź.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę uprzejmie, pan przewodniczący Dziedzic.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):

Pani, która jest przedstawicielem Najwyższej Izby Kontroli, przekazała, że NIK pozytywnie oceniła wykonania budżetu, a jednak pojawiło się kilka nieprawidłowości dotyczących wykonania tego budżetu. Czy mogłaby pani przedstawić pokrótce, czego one dotyczyły?

P.o. wicedyrektora departamentu NIK Renata Iwaniuk:

Tak, oczywiście. Zidentyfikowaliśmy sześć nieprawidłowości, które mogłabym podzielić na trzy grupy. Pierwsza z nich dotyczy nierzetelnego prowadzenia rozliczeń z wykonawcą prac remontowych i niezatwierdzania protokołów... Inaczej – zatwierdzania protokołów rozliczeniowych z tymże wykonawcą, które zawierały błędy w ilościach wykonanych prac względem wykonanego stanu faktycznego. Druga grupa zagadnień dotyczy nierzetelnego sporządzania protokołów

z dwóch przeprowadzonych postępowań o zamówienia publiczne. Nieprawidłowości dotyczą również publikacji z opóźnieniem informacji o realizacji zamówienia publicznego w Biuletynie Zamówień Publicznych. Ostatnia grupa zagadnień to jest coś, co powtarza się również po kontroli z poprzedniego roku. Chodzi o to, że istnieje coś takiego jak przyporządkowanie wydatków na badania lekarskie pracowników do części budżetowych według klucza procentowego, a w naszej ocenie to pracownicy powinni być przyporządkowani do danej części budżetowej.

W związku z tymi sześcioma nieprawidłowościami, jak wskazywałam wcześniej, NIK sformułowała pięć wniosków pokontrolnych, które dotyczą właśnie tych zagadnień. Wnosimy do ministra o podjęcie działań mających na celu poprawę rzetelności weryfikacji dokumentów służących rozliczeniu umów, dochowanie terminów ustawowych publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz o właściwe przypisywanie kosztów w odniesieniu do badań lekarskich pracowników. Wnosimy także o podjęcie działań mających na celu zapewnienie szczególnej staranności w dokumentowaniu czynności wykonywanych w trakcie procesu udzielania zamówień publicznych.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę.

Szanowni państwo, czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania omówionych części budżetowych? Nie ma sprzeciwu, bardzo się cieszę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje omówione części budżetowe.

Przystępujemy do zaopiniowania części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy. Są dziś z nami przedstawiciele WUG, na czele z prezesem Wyższego Urzędu Górniczego panem Piotrem Litwą.

Proszę pana prezesa o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 60 – Wyższy Urząd Górniczy.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu Wyższego Urzędu Górniczego za 2024 r. przedstawia się w następujący sposób. Wykonanie dochodów...

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę szanownych państwa o skupienie się na wypowiedzi pana prezesa. Ci z państwa, którzy chcieliby teraz wymienić swoje opinie, mogą to zrobić poza tą salą. Dziękuję.

Prezes WUG Piotr Litwa:

Dochody WUG wyniosły 591 tys. zł, czyli zostały zrealizowane na poziomie 90% planu. Uzyskane dochody były niższe od wykonania w 2023 r. o 3,5%. Przyczyną niepełnego wykonania planu dochodów budżetowych w ubiegłym roku był fakt, że nie mieliśmy podstawy prawnej do wszczynania i prowadzenia postępowań w sprawie stwierdzenia kwalifikacji górniczych. Taka możliwość pojawiła się dopiero w lipcu 2024 r.

Na dochody w kwocie 591 tys. zł złożyły się: wpływy z tytułu opłat egzaminacyjnych – 362 tys. zł, wpływy ze sprzedaży wydawnictwa „Bezpieczeństwo Pracy i Ochrony Środowiska w Górnictwie” – 44 tys. zł, opłaty czynszowe – 94 tys. zł oraz tzw. pozostałe dochody w kwocie 90 tys. zł. Te ostatnie to m.in. wpływy z tytułu kar umownych z rozliczeń z lat ubiegłych itp.

Wydatki zapisane w ustawie budżetowej wynosiły 89 794 tys. zł. W wyniku zmian, które zostały wprowadzone decyzjami ministra finansów, plan wydatków na 2024 r. wzrósł do kwoty 90 502 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 90 189 tys. zł, czyli 99,7% w stosunku do planu po zmianach.

Wydatki Wyższego Urzędu Górniczego w 2024 r. zostały poniesione w trzech grupach. Pierwsza grupa, symboliczna, to świadczenia na rzecz osób fizycznych. Na ten cel wydatkowano kwotę 312 tys. zł. Druga grupa wydatków, zasadnicza, to wydatki bieżące. Na ten cel wydatkowano 88 015 tys. zł. Te wydatki obejmują wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz pozostałe wydatki związane z bieżącą działalnością urzędu i jednostek podległych, dotyczące m.in. opłat czynszowych za pomieszczenia biurowe, zakupu energii elektrycznej, zakupu usług remontowych itp. Trzecia grupa wydatków to wydatki majątkowe. Na ten cel wydatkowano 1862 tys. zł, co stanowiło raptem 2,1% wszystkich poniesionych wydatków. W ramach wydatków majątkowych zrealizowano przede wszystkim zakup oprogramowania w celu zapewnienia bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz zakup specjalistycznego zestawu komputerowego

do przetwarzania informacji niejawnych. W tej grupie wydatków znalazły się również wydatki inwestycyjne jednostek terenowych...

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam, panie prezesie. My to wszystko mamy w dokumentach. Jeżeli mógłby pan dokonać jakiejś syntezy tych informacji w swoim wystąpieniu, to byłbym bardzo wdzięczny. Przed posiedzeniem posłowie dostali komplet materiałów.

Wszystkich państwa, którzy będą zabierali głos, proszę o syntetyczne wypowiedzi. Nie ma potrzeby czytania tych wszystkich materiałów na głos, ponieważ każdy sam potrafi czytać. Proszę o bardzo konkretne wypowiedzi, dosłownie w dwóch zdaniach, i wszyscy będziemy usatysfakcjonowani.

Prezes WUG Piotr Litwa:

Właśnie w tym momencie miałem zamiar skończyć moją wypowiedź, panie przewodniczący. To jest już całość informacji, którą zamierzałem przedstawić.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach Marcin Wesoły:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu przez WUG za rok 2024 w zakresie wydatków. Zbadane wydatki bieżące i majątkowe zostały poniesione w sposób celowy, oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Prawo zamówień publicznych. Ustalono również, że sprawozdania budżetowe sporządzone zostały prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, a prezentowane w nich dane wynikały z zapisów w księgach rachunkowych.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych stwierdzono natomiast nieprawidłowości polegające na pomijaniu w trakcie roku budżetowego kont rozrachunkowych dotyczących zobowiązań, które regulowane były z rachunków pomocniczych...

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Prosimy szanownego pana troszeczkę bliżej mikrofonu.

P.o. dyrektora delegatury NIK Marcin Wesoły:

Zbiórczym ujmowaniu na koncie 139 – inne rachunki bankowe wyciągów bankowych w zakresie wydatkowania środków z rachunków pomocniczych oraz zaplanowaniu i ujęciu w księgach rachunkowych wydatków w wysokości 2,8 tys. zł w rozdziale – 75001 zamiast w rozdziale – 75007, gdyż wydatki te były związane z funkcjonowaniem okręgowych urzędów górniczych.

W wyniku kontroli zwrócono uwagę na konieczność zidentyfikowania i oszacowania ryzyka oraz wzmocnienia kontroli zarządczej w obszarze sprawozdawczości i rachunkowości, a także sformułowano trzy wnioski pokontrolne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wnioski zostały zrealizowane, uwagę przyjęto do realizacji, nie wniesiono zastrzeżeń do wystąpienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Proszę pana wiceprzewodniczącego, posła Krzysztofa Gadowskiego, o przedstawienie koreferatu.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Wysoka Komisjo, szanowni goście, budżet standardowy, jak co roku. Dochody w większości pochodzą ze szkoleń i tu się nic nie zmieniło, a jeśli chodzi o wydatki inwestycyjne, to mamy tylko śladowe ilości środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Mam nadzieję, że w przyszłym roku te środki będą większe, m.in. w związku tym, że dodatkowe zadania będą przechodziły do WUG, jeśli oczywiście Sejm przyjmie ustawę, nad którą będziemy głosować na najbliższym posiedzeniu. Większość wydatków finansowych skupia się wokół wynagrodzeń oraz pochodnych wynagrodzeń i w tym zakresie nic większego się nie działo. Zgodnie z opinią NIK budżet

został zrealizowany rzetelnie, konsekwentnie i zgodnie z prawem. Wnoszę do Wysokiej Komisji o przyjęcie tego sprawozdania w całości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy są jakieś głosy? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania wykonania części budżetowej 60? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy.

Szanowni państwo, ponownie proszę o zabranie głosu panią minister Anitę Sowińską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, przystępujemy bowiem do rozpatrzenia i zaopiniowania informacji odnośnie do wykonania budżetu w części budżetowej 51 – Klimat. Jednocześnie od razu proszę także panią prezes Dorotę Zawadzką-Stępniać, prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu państwowej osoby prawnej – Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Szanowne panie, proszę uprzejmie.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wykonanie budżetu w 2024 r. w części 51 – Klimat obejmowało finansowanie zadań realizowanych przez dwie jednostki budżetowe: Ministerstwo Klimatu i Środowiska i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako państwową osobę prawną zaangażowaną we wdrażanie funduszy europejskich i funduszy norweskich.

Dochody zrealizowano w wysokości 14 699 000 tys. Uzyskano je z następujących źródeł: ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych – 14 119 000 tys. zł, wpłat dokonywanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz fundusze wojewódzkie z przeznaczeniem na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe – 375 000 tys. zł, wpływów z opłaty recyklingowej, czyli z torebek – 179 000 tys. zł, opłaty rejestrowej i opłaty rocznej związanej z wpisem do rejestru BDO – 11 000 tys. zł.

Wydatki w 2024 r. wyniosły 4 477 000 tys. zł. W ramach budżetu środków europejskich wydatkowano 3 898 000 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie projektów i programów, dla których minister pełni rolę instytucji pośredniczącej lub operatora programu. W ramach budżetu państwa wydatkowano 579 000 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie działalności Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz oddziałów Centralnego Laboratorium Badawczego – 331 000 tys. zł, wsparcie instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów pomocowych – 136 000 tys. zł, zapewnienie funkcjonowania urzędu obsługującego ministra – 99 000 tys. zł, sfinansowanie składek do organizacji międzynarodowych – 13 000 tys. zł. Dotacje celowe na dofinansowanie wydatków związanych z wdrażaniem funduszy europejskich otrzymały: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, w kwocie 1170 tys. zł z przeznaczeniem na Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, oraz Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy, w kwocie 112 tys.

Wynagrodzenia wypłacone w części 51 – Klimat wyniosły 233 000 tys. zł, w tym 23 000 tys. zł to wynagrodzenia osób zaangażowanych we wdrażanie i realizację projektów.

Przeciętne zatrudnienie w 2024 r. wynosiło 1762 osoby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, pani minister.

Proszę o zabranie głosu panią prezes.

Prezes zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Dorota Zawadzka-Stępniać:

Szanowni państwo, przedstawiając realizację planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za rok 2024, należy wskazać, że w 2024 r. NFOŚiGW dysponował i realizował dofinansowanie ze środków własnych, rozliczanych bilansowo i ujmowanych w planie finansowym, pochodzących z kar i opłat za korzystanie ze środowiska, w tym również ze sprzedaży uprawnień do emisji, z funduszu modernizacyjnego, ze środków KPO, a także

z przychodów finansowych, ale NFOŚiGW dysponował również środkami ujmowanymi poza-bilansowo, dla których Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zawierał umowy i prowadził obsługę, ale wypłaty dokonywane były przez BGK.

Przedstawiając realizację planu finansowego za ubiegły rok, rozpocznę od zaprezentowania przychodów. W 2024 r. zostały one zrealizowane w wysokości 19 700 000 tys. zł i to było o ponad 5 400 000 tys. zł więcej niż zakładał plan. Czynnikiem, który zadecydował o wyższych przychodach, niż planowano, były głównie wyższe niż planowane przychody z funduszu modernizacyjnego. Z tego tytułu uzyskano 6 000 000 tys. zł więcej.

Ujęte w planie finansowym koszty ogółem zostały zrealizowane w wysokości 10 300 000 tys. zł. Na tę kwotę złożyły się przede wszystkim koszty realizacji zadań, czyli dotacje na finansowanie ochrony środowiska zrealizowane w kwocie ponad 10 000 000 tys. zł, co o prawie 1 400 000 tys. zł przekroczyło wydatki z tego tytułu poniesione w 2023 r. Chciałabym bardzo mocno podkreślić, że jest to jednocześnie najwyższa kwota rocznych wypłat dotacyjnych ze środków własnych w historii działalności funduszu.

Narodowy Fundusz w zeszłym roku realizował 50 programów priorytetowych, ogłosił 70 naborów, wpłynęło ponad 88 tys. wniosków na kwotę ponad 37 000 000 tys. zł. Podpisano ponad 62 tys. umów realizujących przedsięwzięcia o wartości całkowitej przekraczającej 22 800 000 tys. zł.

Podsumowując działalność funduszu w 2024 r., należy wskazać, że ze środków bilansowych, jak również ze środków funduszy europejskich obsługiwanych przez fundusz wypłacono dofinansowania beneficjentom w łącznej wysokości ponad 13 500 000 tys. zł, co stanowiło 94% kwoty wypłaconej w 2023 r.

Przychody odsetkowe z działalności pożyczkowej i lokacyjnej, uzyskane w ubiegłym roku w kwocie ponad 1 200 000 tys. zł, pozwoliły na całkowite pokrycie kosztów funkcjonowania organów i biura Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję, pani prezes.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli Jerzy Borowski:

Dzień dobry państwu, Jarosław Borowski, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Środowiska NIK.

Najwyższa Izba Kontroli w odniesieniu do wykonania budżetu państwa w części 51 – Klimat sformułowała ocenę w formie opisowej, co oznacza, że wystąpiły nieprawidłowości, ale nie w skali, która uzasadniłaby ocenę negatywną. Ocena została oparta na kontrolach przeprowadzonych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska.

Jeśli chodzi o dochody, to w Ministerstwie Klimatu i Środowiska NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie wykonania dochodu, natomiast nieprawidłowości wystąpiły w działalności Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, gdzie bezpośrednio w odniesieniu do części 51 zostały stwierdzone nierzetelne działania dotyczące ustalania, ujmowania w księgach bądź umarzania 5 niewielkich kwotowo należności, natomiast istotniejszą kwestią było niepodjęcie w 2024 r. skutecznych działań, aby zakończyć 461 z 608 postępowań odwoławczych od decyzji wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska o nałożeniu kar, na kwotę ponad 37 000 tys. zł, za nieosiągnięcie przez gminy poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Te postępowania zostały wszczęte w latach 2022–2024 i prace nad tymi postępowaniami trwały, co uniemożliwiło wojewódzkim inspektorom pobranie kar stanowiących dochody budżetu państwa w części 85, gdyby podjęte przez nich rozstrzygnięcia zostały utrzymane.

Jeśli chodzi o wydatki, to w Ministerstwie Klimatu i Środowiska co do zasady zaplanowano je i wydatkowano prawidłowo. Nie stwierdzono ponoszenia wydatków bez podstawy prawnej, niecelowych, nierzetelnych i niegospodarnych. Szczegółowe badanie 49 wydatków wykazało przypadek zaklasyfikowania wydatku niezgodnie z zasadami, a w jednym przypadku nie pobrano kary umownej w związku z nienależytym wykonaniem usługi szkoleniowej.

W budżecie środków europejskich w części 51 zaplanowano wydatki na realizację projektów z zakresu infrastruktury energetycznej na kwotę ponad 480 000 tys. zł, pomimo że zgodnie z przepisami ustawy o działach administracji rządowej sprawy związane z infrastrukturą

energetyczną, w tym funkcjonowaniem systemów energetycznych, zostały przypisane do działu Energia, tj. do części 47. Zdaniem NIK niewłaściwa klasyfikacja wydatków stanowi zaburzenie przejrzystości finansów publicznych.

NIK stwierdziła także nieprawidłowości w wydatkach GIOŚ. Polegały one w szczególności na nienależytym zaplanowaniu środków na zakup energii. Niedoszacowanie wyniosło ok. 4000 tys. zł i skutkowało niezrealizowaniem 6 zadań finansowanych ze środków rezerwy celowej, z których trzeba było pobrać środki na uzupełnienie powstałego niedoboru. Kolejna nieprawidłowość polegała na niepodjęciu działań w celu blokowania środków w wysokości 1000 tys. zł przeznaczonych na realizację 7 projektów, o których było wiadomo, że nie zostaną zrealizowane. Kolejna nieprawidłowość dotyczyła ujęcia wydatku za wykonanie ekspertyzy niezgodnie z zasadami klasyfikacji określonymi w rozporządzeniu ministra finansów. Wystąpiło nieterminowe przekazywanie do NFOŚiGW rozliczenia zaliczek otrzymanych w ramach umowy i nie opracowano zasad i procedur potwierdzania wykonania dodatkowych zadań, za które przyznawane były dodatki zadaniowe pracownikom.

NIK zweryfikowała także sposób realizacji wniosków z roku poprzedniego. Jeden z tych wniosków dotyczył kwestii utworzenia systemu stałego monitoringu zagrożeń śródlądowych wód powierzchniowych oraz systemu wczesnego ostrzegania. Izba wskazała wówczas, że nie zostały określone, w szczególności, minimalne wymagania funkcjonalne i techniczne dla utworzonego systemu i że niosło to ryzyko ponoszenia wydatków bez uzyskania z tych wydatków należytego efektu. To zadanie realizował Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie. Umowa została zawarta na kwotę 250 000 tys. zł, przekazano zaliczkę w wysokości 52 000 tys. zł, ale jednostka wykonująca zadanie nie wywiązywała się należycie ze swoich obowiązków. W wyniku przeprowadzonych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kontroli szeregu działań zmierzających do doprowadzenia do realizacji zadania ostatecznie umowa została wypowiedziana. Również minister klimatu i środowiska, który zawarł umowę z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi, wypowiedział umowę dotyczącą tego systemu, ponieważ projekt był skonstruowany na bazie dwóch umów.

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska zostały podjęte prace na rzecz usytuowania tego zadania w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, została nawet przygotowana ocena skutków regulacji do projektu, który miałby to realizować, ale naszym zdaniem sygnalizowane ryzyko nieuzyskania odpowiednich efektów z danych nakładów nadal istnieje. Zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że w przygotowywanych regulacjach nadal nie określono ram dotyczących funkcjonalności i wymagań technicznych dotyczących nowotworzonego systemu, co może prowadzić do tego, że nastąpi utrata dorobku dotychczas zrealizowanych prac, na które poniesiono już określone nakłady.

Jeśli chodzi o Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, to w tym przypadku ocena NIK również została sformułowana w formie opisowej. W przychodach stwierdzono jedną istotną nieprawidłowość. Nie dokonano konsolidacji wolnych środków z trzech rachunków, w grudniu 2024 r., co skutkowało stratą przychodów w kwocie ponad 200 tys. zł.

Natomiast jeśli chodzi o koszty, to zbadaliśmy 81 dowodów księgowych na kwotę ponad 3 000 000 tys. zł i co do zasady stwierdziliśmy, że poniesione wydatki były celowe, gospodarne, prawidłowo udokumentowane i zostały poniesione zgodnie z przepisami. Wątpliwości wzbudził tylko jeden wydatek, w naszej ocenie niecelowy i niegospodarny, w zakresie sfinansowania pracownikowi udziału w szkoleniu „Szkoła psychoterapii”, mimo braku zgodności tematyki szkolenia z wykonywanymi zadaniami.

NIK badała również kampanie promocyjno-informacyjne i w ich przypadku stwierdziła, że nie opracowano założeń ewaluacji zadań umożliwiających ocenę skuteczności i efektywności przeprowadzonych działań, co zdaniem izby było nierzetelne. NIK uznała także za nierzetelne planowanie kosztów i wartości mierników... Nienależyte uwzględnienie zmian w planie finansowym w układzie zadaniowym.

I jeszcze kwestia sprawozdania z wykonania planu finansowego i o stanie zobowiązań. Te sprawozdania zostały przekazane terminowo do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, kwoty wykazane w sprawozdaniach wynikały z ewidencji księgowej, natomiast w wyniku przyjętego w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nieprawidłowego sposobu ujmowania kosztów z tytułu udzielonego dofinansowania metodą kasową zamiast memoriałową stwierdzono wysokie ryzyko prezentacji w sprawozdaniach objętych badaniem danych

nieodzwierciedlających należycie sytuacji finansowej podmiotu. W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od wydania opinii o sprawozdaniach.

Wobec powyższych nieprawidłowości, a także nieprawidłowości dotyczących przyjęcia przez zarząd dopiero w połowie roku planu kosztów organu i biura oraz planu inwestycyjnego, Najwyższej Izba Kontroli uznała, że świadczy to o nieskuteczności przyjętego systemu kontroli zarządczej. W odniesieniu do tych nieprawidłowości, o których mówiłem, we wszystkich skontrolowanych jednostkach zostały sformułowane wnioski w celu ich usunięcia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję przedstawicielowi NIK i proszę o zabranie głosu pana posła Ireneusza Zyskę, który przedstawi koreferat.

Poseł Ireneusz Zyska (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w zakresie sprawozdania z wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2024 r. w części 51 – Klimat wykonanie budżetu dochodów i wydatków za 2024 r. nie budzi zastrzeżeń, oczywiście pamiętając o tych uwagach, które przedstawił przed chwilą przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli. Zarówno dochody, jak i wydatki zostały zrealizowane w ramach przyjętego planu budżetu i tylko nieznacznie się różniły co do wartości, ale możemy przyjąć, że zostały wykonane niemalże w stu procentach zgodnie z planem.

Jedyna rzecz, na którą chciałbym zwrócić uwagę – nie ma to oczywiście znaczenia, jeśli chodzi o ocenę ogólną – to kwestia zdecydowanych wzrostów zatrudnienia i wynagrodzenia w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz w jednostkach podległych. W części 51 wzrost zatrudnienia, rok do roku, wyniósł aż 66 etatów, natomiast wynagrodzenia wzrosły o ponad 25%. Widać wyraźnie, że administracja w tym obszarze mocno się rozbudowuje i należy tylko wyrazić nadzieję, że ma to związek z realizacją zadań ważnych dla naszego państwa, które wymagają zwiększenia zatrudnienia w resorcie. Oczywiście w tym przypadku instytucje nadzoru i kontroli, takie jak Najwyższa Izba Kontroli, powinny zbadać w przyszłości, czy wzrost zatrudnienia przyczynił się do realizacji zakładanych celów.

Jeśli chodzi o uwagi, które zgłosiła Najwyższa Izba Kontroli, to tylko hasłowo wspomnę, że występują zagrożenia związane z przedłużającym się procesem legislacyjnym nad ustawą dotyczącą transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego związanej z ustanowieniem i funkcjonowaniem rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Sądzę, że należałoby przyspieszyć prace nad wdrożeniem tej dyrektywy.

Innym obszarem, który został wskazany jako pewnego rodzaju niedociągnięcie, jest brak zapewnienia w uzgodnieniu z ministrem infrastruktury ram prawnych dla funkcjonowania systemu stałego monitoringu zagrożeń śródlądowych wód powierzchniowych oraz systemu wczesnego ostrzegania, a także formy oraz sposobu prowadzenia planowanego monitoringu. Pamiętamy, że w ostatnich latach mieliśmy przypadki masowego śnięcia ryb, i ten problem nadal nie został właściwie potraktowany. Uważam, że należałoby go wskazać i zaklasyfikować jako pilny do podjęcia w kontekście systemu ram prawnych przyjętego w uzgodnieniu z ministrem infrastruktury oraz po prostu jako pilne działanie bezpośrednie już w tym obszarze.

Poza tym NIK wskazała jeszcze na brak zapewnienia adekwatnych i skutecznych mechanizmów kontroli zarządczej. Ta uwaga odnosiła się przede wszystkim do planowania i ponoszenia wydatków we właściwych częściach budżetowych. Uwagi NIK dotyczyły także pojedynczych nieprawidłowości w obszarze związanym z udzielaniem zamówień publicznych oraz realizacją już zawartych umów. Jednak pomimo tych zastrzeżeń należy pozytywnie ocenić wykonanie budżetu w części 51.

Szanowni państwo, teraz chciałbym przejść do omówienia wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Należy wskazać, że w 2024 r. przychody NFOŚiGW wyniosły 19 740 000 tys. zł, co stanowiło aż 162% przychodów zaplanowanych w ustawie budżetowej i 138% przychodów w stosunku do planu finansowego uwzględniającego zmiany przyjęte w grudniu 2024 r. Ogólnie można pozytywnie ocenić wykonanie planu finansowego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale jest jedna rzecz, na którą należy wskazać – może nie jedyna, natomiast na pewno najbardziej głośna, przy czym tutaj mamy też do czynienia z polityczną odpowiedzialnością ministra klimatu i środowiska – a mianowicie program „Czyste powietrze”.

Jak wszyscy pamiętamy, 28 listopada 2024 r. bez zapowiedzi został nagle wstrzymany nabór wniosków w ramach tego programu, co poskutkowało szeregiem zawirowań na rynku, szeregiem wystąpień przedstawicieli wykonawców, którzy pracują w obszarze termomodernizacji budynków indywidualnych czy wymiany źródeł ogrzewania tych budynków. Wiele podmiotów, a także zrzeszeń, izb i stowarzyszeń gospodarczych zgłaszało w związku z tym, w dość dramatycznej formie, zagrożenie tych podmiotów falą upadłości czy też niewypłacalności. Jak wiemy, w tym przypadku mamy bowiem do czynienia z tzw. finansowaniem następczym, które ma miejsce po wykonaniu prac remontowo-budowlanych związanych z wymianą źródła ogrzewania. Taka sytuacja zaistniała i należy ją oczywiście odnotować, bo to też niewątpliwie rzutuje na to, jak obecnie wygląda sytuacja na krajowym rynku wśród podmiotów, które korzystały masowo z sfinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze”.

W pozostałych najważniejszych kwestiach NIK przedstawiła już swoje stanowisko, więc nie będę tego powielał.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mimo tych uwag uważam, że Komisja powinna pozytywnie ocenić sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za rok 2024 w części 51 – Klimat oraz sprawozdanie z wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Pani minister Anita Sowińska poprosiła o głos, proszę uprzejmie.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dziękuję bardzo za przedstawione uwagi, zarówno Najwyższej Izby Kontroli, jak i pana posła Ireneusza Zyski. Króciutko odniosę się do tych uwag, zacznę od Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Kiedy przyszliśmy do resortu, od razu na początku zrobiliśmy audyt wewnętrzny, który wykazał m.in. bardzo duże zaległości w postępowaniach odwoławczych, w których GIOŚ jest drugą instancją.

Od razu podjęliśmy doraźne działania w tym zakresie, natomiast zdajemy sobie sprawę i w tym miejscu potwierdzamy wnioski Najwyższej Izby Kontroli, że potrzebne są działania systemowe. Dlatego podjęliśmy również takie działania w formie inicjatywy ustawodawczej. W tej chwili są już gotowe dwa projekty ustaw i właśnie przekazujemy je do wewnątrz rządu. Pierwszy projekt to ustawa o usprawnieniu działań Inspekcji Ochrony Środowiska i tam znajduje się m.in. wiele propozycji usprawniających, przyspieszających postępowania o udzielenie pozwoleń, ale również przyspieszających realizację procedur, jeżeli chodzi o postępowania administracyjne. Druga inicjatywa ustawodawcza dotyczy monitoringu automatycznego, ta kwestia była wspomniana przez pana posła Zyskę, oraz dofinansowania GIOŚ. Niestety w ciągu ostatnich kilku lat Główny Inspektorat Ochrony Środowiska otrzymywał nowe zadania, często wymagające dużego nakładu pracy, natomiast nie otrzymywał nowych etatów.

Jeżeli chodzi o Instytut Rybactwa Śródlądowego, to – jak zauważyła NIK – wykazaliśmy w instytucie wiele nieprawidłowości pozostałych po poprzedniej władzy i dlatego zdecydowaliśmy się na wypowiedzenie umowy. Tak jak powiedziałam wcześniej, tę kwestię rozwiążemy we wnoszonej inicjatywie ustawodawczej.

Odniosę się także krótko do przywołanego szkolenia w szkole psychoterapii. To akurat była decyzja poprzedniej władzy, po której także niestety musimy posprzątać.

Jeśli zaś chodzi o etaty i wzrost wynagrodzeń, to wspomniany przyrost zatrudnienia o 66 etatów wynika po prostu ze zmian dokonanych w działach administracji rządowej. De facto nie otrzymaliśmy żadnych dodatkowych etatów, to jest sprawa przeniesień czysto technicznych. Natomiast wzrost płac wynika z podwyżek o 20%, które były w ubiegłym roku dla urzędników, i to jest akurat nasza wyborcza obietnica, którą spełniliśmy.

Chciałabym jeszcze oddać głos pani prezes, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Szanowni państwo, odnośnie do programu „Czyste powietrze” i uwagi pana ministra Ireneusza Zyski – tak, oczywiście potwierdzam, że 28 listopada wstrzymaliśmy program „Czyste powietrze”, ale wstrzymaliśmy go z bardzo konkretnego powodu. Skala nieprawidłowości,

skala oszustw w tym programie była tak duża, że nie była możliwa zmiana tego stanu rzeczy, nie była możliwa zmiana tego programu bez wstrzymania jego realizacji.

Program został wstrzymany na cztery miesiące, całkowicie przemodelowany i – tak jak zapewnialiśmy – 31 marca uruchomiliśmy ponownie program „Czyste powietrze” w nowej odsłonie, na znacznie lepszych warunkach, zapewniając mieszkańcom Polski stabilne źródło finansowania tego programu z funduszu modernizacyjnego. Określiliśmy również maksymalne koszty tego typu inwestycji, aby nie miały już miejsca nieprawidłowości związane z tzw. nadmuchiwaniem kosztów lub wskazywaniem maksymalnych kosztów całościowych projektu. Celem naszych działań jest ochrona mieszkańców przed nieuczciwymi praktykami wykonawców.

Odnosząc się jeszcze do tego argumentu pana posła podniesionego w związku z wykonawcami, chcę poinformować, że jesteśmy w stałym dialogu z wykonawcami, który ma sprawić, że skala nieprawidłowości zostanie również mocno ograniczona, także w kontekście projektów już zrealizowanych. I nie mówimy tu o nowym programie, tylko o tym programie w starej odsłonie. Wypracowujemy z grupami wykonawców rozwiązania, które będą dla nich akceptowalne, ale które również będą zapewniać, że środki publiczne, środki europejskie dedykowane temu programowi będą wydatkowane zgodnie z prawem i zgodnie z procedurami.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Zaraz otworzę dyskusję i udzielię głosu także panu posłowi Ireneuszowi Zysce, który zgłasza taką chęć, ale aż się prosi o to, żeby pewne rzeczy skomentować. A zatem, szanowni państwo, formalnie otwieram dyskusję i jako pierwszy głos zabierze poseł Janusz Kowalski.

Proszę państwa, oczywiście zgłoszę przeciwko, zgłoszę protest, zgłoszę przeciwko przyjęciu sprawozdania z wykonania części budżetowej 51 – Klimat, szczególnie jeżeli chodzi o ocenę działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Skala nieprawidłowości nie tylko przy programie „Czyste powietrze”, ale przede wszystkim reakcje władz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na to, jak były wydatkowane pieniądze, są porażające. Pani prezes ma rację, rzeczywiście program został wstrzymany, wiem to, bo rok temu składałem wniosek do Centralnego Biura Antykorupcyjnego po tym, jak płynęły gigantyczne pieniądze do importerów azjatyckich pomp ciepła. Kilka tygodni temu z kolei złożyłem również wniosek do Najwyższej Izby Kontroli o przeprowadzenie kolejnej doraźnej kontroli, po to żeby dokładnie dowiedzieć się, z imienia i nazwiska, kto stoi za tymi wszystkimi lobbystycznymi wrzutkami w NFOŚiGW, które prowadzą do tego, że pieniądze nie trafiają do polskich firm, tylko poprzez importerów do firm zagranicznych, a polskie firmy na tym cierpią.

Z panią prezes, oczywiście o ile pani prezes za miesiąc będzie jeszcze panią prezes, spotkamy się na kontrolach doraźnych, jeszcze w lipcu, sierpniu, we wrześniu, ponieważ my musimy doprowadzić do tego, szanowni państwo, żeby ta patologia, która jest dziś w NFOŚiGW, czyli program „Czyste powietrze”, który psuje polski rynek, który doprowadza do dramatu tysiące polskich firm i wykonawców, ale również producentów, została wreszcie zakończona.

Mam w tym momencie uprzejmą prośbę, szczególnie do przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, z której prezesem, panem Marianem Banasiem, co do zasady jestem w bardzo konstruktywnym i krytycznym dialogu, ale akurat w tej sprawie pan prezes odpowiedział wyjątkowo pozytywnie i zapowiedział przeprowadzenie tej kontroli – szanowni państwo z NIK, uprzejmie proszę o potraktowanie tego głosu na posiedzeniu naszej Komisji w sposób merytoryczny...

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Zaraz panu przewodniczącemu udzielię głosu, bo z pewnością chciałby mnie poprzeć w kwestii kontroli w NFOŚiGW.

Jeżeli są jakiegokolwiek nieprawidłowości, to trzeba je wyjaśnić, natomiast, szanowni państwo, skala tego, co się dzieje przy programie „Czyste powietrze”, powoduje, że zgłoszę sprzeciw w trakcie głosowania nad pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu za 2024 r.

Teraz pan przewodniczący Krzysztof Mulawa, później pan przewodniczący Gadowski i pan Ireneusz Zyska, proszę bardzo.

Posel Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Dziękuję bardzo.

Pani prezes, chciałbym panią poprosić o podanie danych, bardzo prostych, ponieważ chwali się pani ogromnymi kwotami wydanymi w programie „Czyste powietrze” na ochronę środowiska. Nie będę przedstawiał swojej opinii na ten temat, tylko chciałbym poprosić o naprawdę bardzo proste dane. Ile z tych miliardów złotych, które wypłynęły z budżetu państwa, czyli z pani kieszeni, z moich kieszeni, z kieszeni nas wszystkich, trafiło do gospodarek innych krajów? Interesuje mnie, jaką częścią tej kwoty zasponsorowaliśmy zagranicznych producentów? Ile środków przeznaczyliśmy jako polskie państwo, czyli decyzją pani prezes, na zakup urządzeń wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej? Nie pytam o konkretne firmy, wystarczy mi zagregowana informacja dotycząca terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. I chciałbym też usłyszeć, ile wydaliśmy na urządzenia i podzespoły, które zostały wyprodukowane poza granicami Polski, czyli mówiąc precyzyjnie, za ile miliardów złotych z naszych podatków zasponsorowaliśmy gospodarki innych krajów. Proszę o podanie konkretnych danych w ujęciu procentowym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Pani prezes zaraz odpowie, ale najpierw głos zabiorą pan przewodniczący Gadowski i pan poseł Ireneusz Zyska oraz pan poseł Meysztowicz. Jeżeli są jeszcze jakieś inne głosy, to oczywiście także je dopuszczę. Proszę uprzejmie.

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Zahamowałbym troszeczkę pana przewodniczącego, żeby się tak nie rozpędzał odnośnie do wniosków i jednocześnie od razu stanowiska, jakie pan chce wyrazić na temat tej części budżetowej. Mam na myśli dyskusję na temat sposobu wydatkowania środków w ramach programu „Czyste powietrze”. Oczywiście ma pan prawo wnosić do NIK o przeprowadzenie kontroli, ma pan prawo domagać się pewnych wyjaśnień, to też jest pana podstawowe prawo. Urzędy muszą się do tego dostosować i przekazać panu informację i dopiero na bazie tych informacji powinien pan zdecydować, czy będzie głosować za czy przeciw.

Chciałbym jednak panu przypomnieć, żeby gdyby pan wraz z kolegami w poprzednim rządzie ustalił odpowiednie kryteria, którymi również my moglibyśmy się kierować – że w takim, a nie innym zakresie producenci mogą sięgać po środki z budżetu państwa – to teraz nie byłoby problemu. Natomiast my przez cały rok dyskutujemy i zastanawiamy się nad procedurami, o modyfikację których wnoszą polscy producenci, i oczywiście cały czas sukcesywnie to czynimy. Zaznaczam, że mówimy o nieprawidłowościach, które nie powstały w czasach obecnego rządu i dzisiejszego kierownictwa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, tylko w okresie poprzednich rządów i poprzednich prezesów NFOŚiGW – o tym dziś rozmawiamy. Dlatego blokujemy kolejne środki finansowe, które nie zostały odpowiednio wydatkowane, co do których mamy pewne wątpliwości. Tak po prostu postępują odpowiedzialne urzędy.

Szanujemy siebie, szanujemy osoby, które w tych urzędach pracują, bo one wykonują swoje obowiązki. Zgodnie z prawem mają dbać o publiczne środki finansowe, mają działać w zgodzie z odpowiednimi regulaminami i wytycznymi. Jednocześnie domagamy się oczywiście wyjaśnienia wszystkich niejasnych spraw, ale dla mnie jest dziwne, że pan przewodniczący Kowalski od razu mówi, że będzie głosował tak, a nie inaczej, kiedy wciąż jeszcze nie otrzymał pełnej informacji i wyczerpujących odpowiedzi. Nie było jeszcze nawet stanowiska NIK w tej kwestii, a pan przewodniczący już deklaruje, że będzie głosował przeciw. Jeśli pan chce głosować politycznie, to niech pan tak robi, ale Polacy zasługują chyba na to, żeby usłyszeć pełne wyjaśnienie tej sytuacji i mieć dostęp do pełnej informacji. Jeśli chodzi o nas, to będziemy oczywiście głosować zgodnie z informacjami przekazanymi przez NIK oraz przez instytucję odpowiedzialną za wydatkowanie tych środków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję.

Teraz pan poseł Ireneusz Zyska, a potem pan poseł Meysztowicz, bardzo proszę.

Posel Ireneusz Zyska (PiS):

Panie przewodniczący, w pracach tej Komisji zawsze obowiązywała zasada pierwszeństwa zgłoszeń. Ja się zgłosiłem, kiedy jeszcze odpowiadała pani prezes Narodowego Funduszu Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale rozumiem, że teraz to pan przewodniczący określa swoją własną kolejność zgłoszeń.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dokładnie tak, panie pośle.

Poseł Ireneusz Zyska (PiS):

To gratuluję.

Szanowni państwo, chciałbym tylko powiedzieć, że zadaniem rządzących nie zawsze jest tworzyć lepsze rozwiązania niż te, które zastali, bo – jak wiemy – lepsze jest zwykle wrogiem dobrego. W tym przypadku należało więc usprawnić program „Czyste powietrze”, należało wyeliminować nieprawidłowości, bo niestety zdarzyły się w Polsce na rynku osoby, podmioty gospodarcze, które w sposób nieuczciwy pobierały dofinansowanie z tego programu. Wyeliminowanie tego zjawiska było zadaniem zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dobrze, że zostały podjęte działania w tym kierunku, natomiast mam pewną uwagę na kanwie koreferatu, który przedstawiłem, a mianowicie, że państwo zablokowaliście nabór wniosków w taki sposób, w jaki w cywilizowanym kraju nie należy postępować. Niektóre osoby znajdowały się wręcz w trakcie składania wniosków w sposób elektroniczny, kiedy 28 listopada ubiegłego roku o godzinie 14.00 po prostu zamknęliście wszystko bez uprzedzenia. Takie działanie administracji publicznej, takie działanie władzy państwowej narusza zaufanie obywateli do państwa, narusza wprost tę konstytucyjną zasadę. To działanie zachwiało także stabilnym dotychczas finansowaniem działania wielu, kilkuset, a może nawet tysięcy podmiotów gospodarczych, co stworzyło realne zagrożenie dla ich bytu. A przecież nie wszyscy oszukiwali. Większość to byli uczciwi przedsiębiorcy, którzy sumiennie wykonywali wymianę ogrzewania w domach polskich obywateli.

To należało zrobić inaczej, czyli tak, aby osiągnąć cel związany ze zmianą programu, ale jednocześnie nie doprowadzić do dramatycznej zapaści na rynku. Na posiedzeniach Komisji słyszeliśmy bezpośrednio od zainteresowanych osób, jak to wszystko wyglądało w ich przypadkach. I tylko o to chodzi, szanowni państwo, a może aż o to chodzi? Natomiast na pewno nie chodzi o to, że musieliście po kimś posprzątać, musieliście coś zreformować. Dobrze, że podejmowaliście działania, ale wylaliście dziecko z kąpielą i ta sytuacja została bardzo źle odebrana przez rynek, nie tylko, jeśli chodzi o wywarte wrażenie, ale także jeśli chodzi o pogorszenie się sytuacji finansowej, a niekiedy wystąpienie wręcz fali upadłości małych, polskich, rodzinnych firm, które w tym obszarze prowadziły działalność na rzecz naszych obywateli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo dziękuję. Teraz pan poseł Meysztowicz.

Poseł Jerzy Meysztowicz (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Trzeba powiedzieć, że oczywiście nie wszystko się udało, nie wszystko poszło tak, jak powinno, rzeczywiście być może kontrola mogła być większa.

Panie przewodniczący, gdyby Polska była głównym dostawcą urządzeń typu pompy ciepła, panele fotowoltaiczne czy piece gazowe, to rozumiałbym pana pretensje, ale czy potrafi pan mi podać nazwy polskich firm, które produkują tego typu urządzenia? Jeśli tak, to będę wdzięczny. Twierdzenie, że obce firmy zarabiały na tym, jest jak najbardziej zrozumiałe.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Mogę wszystko panu podać, co pan zechce.

Poseł Jerzy Meysztowicz (KO):

Kiedy państwo montowaliście farmy wiatrowe, to przecież korzystaliście z urządzeń Siemens'a i przez osiem lat wam to nie przeszkadzało, bo po prostu w Polsce nie było innych urządzeń. W związku z tym narzekanie w tej chwili, że te pieniądze poszły do obcych firm, jest chyba trochę... Nie zapominajmy, że to zwykle polscy przedsiębiorcy zajmowali się instalacją tych urządzeń i część z tych pieniędzy została w Polsce. Nie róbmy więc afery z tego powodu, że jakoby finansowaliśmy zachodnie firmy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Szanowni państwo, cóż mogę powiedzieć. Jestem przeciwnikiem tego, żeby z polskich pieniędzy, i to akurat z pieniędzy budżetowych, finansować chociażby dopłaty do pieców gazowych, które produkuje jedna niemiecka firma – rzeczywiście w Polsce nie ma takich firm – to po pierwsze. Jestem natomiast zwolennikiem tego, żeby polskie firmy, które produkuje pompy ciepła, które produkuje kotły, były beneficjentami tego programu.

Szanowni państwo, po co my w ogóle mamy tworzyć te programy? Mamy je tworzyć po to, żeby wspierać polskie firmy, które następnie będą mogły eksportować i rosnąć wraz ze swoją zagraniczną ekspansją, a nie po to, żeby... Tak jak przedstawiciele NFOSiGW rekomendowali na zamkniętym spotkaniu, którego przebieg ujawnili producenci pomp ciepła i polskich urządzeń OZE – że jeżeli są tańsze urządzenia z Turcji, to warto je dofinansowywać. Otóż nie. Właśnie, że nie. Wtedy lepiej w ogóle nie mieć żadnego programu, tylko niech decyduje rynek. Program nie jest bowiem po to, żeby nasze pieniądze trafiały do zagranicznych firm, do chińskich producentów pomp ciepła czy innych azjatyckich producentów pomp ciepła. O to tutaj chodzi, o taką filozofię.

Państwo byliście naprawdę bardzo blisko, żeby tę filozofię wdrożyć i dosłownie w czasie ostatnich kilkudziesięciu godzin, jeżeli dobrze pamiętam, to był kwiecień 2024 r., zmieniliście listę ZUM. I to dlatego dzisiaj Janusz Kowalski broni standardu unijnego, żeby na liście ZUM znajdowały się wyłącznie firmy i urządzenia, które są certyfikowane, zbadane przez unijne laboratoria na terenie Polski, Austrii, Czech etc. To jest unijny standard, natomiast wy dopuszczacie jakieś standardy zagranicznych firm, które sobie wystawiają jakieś tam certyfikaty, tak jak ta niemiecka firma z Berlina, certyfikaty jakości pompy ciepła całkowicie poza kontrolą akredytowanych laboratoriów państwowych na terenie Unii Europejskiej. To o to tak naprawdę chodzi, ale myślę, szanowni państwo, że na ten temat już wszystko jest wiadome.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Z pewnością nie, panie przewodniczący, i długo można by jeszcze dyskutować.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Oczywiście, szanowna pani minister. Każda dyskusja, jeżeli ma służyć temu, żebyśmy lepiej wydawali środki publiczne, będzie wartościową dyskusją.

Czy oprócz pani minister jeszcze ktoś spośród posłów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan poseł Nowak, potem pan poseł Gadowski, następnie pani minister oraz pani prezes i przystąpimy do głosowania.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Panie przewodniczący, szanuję pana tok rozumowania, ale bardzo się dziwię, bo tak naprawdę pan atakuje w tej chwili rząd PiS, ponieważ to właśnie rząd PiS przez osiem lat dopuszczał do tego, żeby na terenie Polski nie pojawiały się certyfikowane pompy ciepła, że doczekaliśmy się rachunków grozy, które otrzymują ludzie po zamontowaniu pomp ciepła. To dzięki wam Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie przeprowadzał właściwej weryfikacji, a wręcz przeciwnie, otwierał przestrzeń finansową dla firm, które funkcjonowały na rynku spekulacyjnie. Nikt tego nie weryfikował. Hulaj dusza, piekła nie ma. To przecież robił PiS.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Pan poseł Krzysztof Gadowski, proszę bardzo.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Kilka zadań prawdy na ten temat powiedział już przede mną pan poseł Nowak, ale, panie ministrze, pan dobrze wie, że taka jest prawda, bo przecież był pan ministrem w tamtym rządzie. Pierwszym człowiekiem, który wyciągał rękę do przedsiębiorców w nowym rządzie był minister Motyka. Wątkowaliśmy to na posiedzeniach tej Komisji, były rozmowy, dyskusje i to pan minister Motyka zajął się przedsiębiorcami, zaczął z nimi rozmawiać i przygotowywać odpowiednie akty prawne.

I tak się też stało, panie ministrze, ale chcę panu przypomnieć coś innego. Pamiętacie panowie import węgla z Rosji przez ostatnich 10 lat? Mam przypomnieć konkretne liczby? 13 mln ton węgla przyplęnęło z Rosji na ogólną ilość ok. 100 mln ton zagranicznego węgla. Ten udział rósł przez osiem lat waszych rządów. Wszyscy to dobrze pamiętamy. Nawet firmy państwowe ściągały

węgiel z zagranicy, chociaż mieliśmy węgiel w naszych kopalniach. Wy jednak ściągaliście go z zagranicy i to było w porządku? O tym Polakom nie mówicie. Przepraszam, że wtrącam taki wątek na marginesie, ale taka jest prawda o waszych rządach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. To rzeczywiście był mocny margines, bo teraz rozmawiamy o liście ZUM, a nie o kwestii ściągania węgla z zagranicy. Zresztą w tej sprawie mamy chyba jednakowe zdanie. Jestem zwolennikiem inwestowania w polski węgiel, ale muszę poczynić jedną bardzo ważną uwagę i dobrze, że jest z nami pani minister.

Naprawdę chcielibyśmy mówić jednym głosem, ale jeżeli my wyręczamy rząd, chociażby podam przykład pana wiceministra aktywów państwowych Macieja Małeckiego, i zgłaszamy ustawę dotyczącą przyłączenia do sieci instalacji biometanowych, to taka ustawa jest w Sejmie przez was blokowana. Takich ustaw jest zresztą kilkadziesiąt. Mamy zablokowanych kilkadziesiąt ustaw, które mogłyby dziś ułatwiać inwestycje, m.in. w odnawialne źródła energii, te, które są stabilne dla polskiego rolnictwa i przetwórstwa. To samo dotyczy również konferencji prasowej pana ministra Andrzeja Adamczyka, która się odbywa w tej chwili.

Szanowni państwo, możecie od razu założyć, że ustawę wiatrakową wyrzucicie do kosza, bo będzie weto i nikt nigdy nie przyjmie tej ustawy. Dlatego każdy dzień blokowania naszej ustawy biometanowej, biogazowej, którą zgłosiliśmy z panem ministrem Maciejem Małeckim, jest kolejnym dniem straconej szansy dla całego sektora.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Uciekamy od tematu, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Nie uciekamy, tylko myślimy o przyszłości.

Bardzo proszę, szanowna pani minister, później szanowna pani prezes i głosujemy.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dziękuję za te uwagi.

Słowo, które mi się nasuwa na myśl, to „odpowiedzialność”. My nie chowamy głowy w piasek. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podejmuje ważne, odpowiedzialne i merytoryczne decyzje. M.in. taką decyzją była reforma programu „Czyste powietrze” i m.in. taką decyzją była również certyfikacja pomp ciepła. Mieliśmy wiele zgłoszeń, również nawet ja osobiście miałam zgłoszenia, że klienci są nabijani w butelkę, ponieważ wcześniej nikt o nich nie myślał. My chronimy konsumentów i również my podejmujemy ważne decyzje oraz w sposób transparentny i racjonalny wydajemy pieniądze.

Chcę podziękować panu Ireneuszowi Zysce za merytoryczne argumenty. Nie ze wszystkimi się zgadzam, ale to nie ma znaczenia, dlatego że jesteśmy tu po to, żeby dyskutować i wypracowywać dobre rozwiązania dla społeczeństwa.

Poproszę jeszcze o zabranie głosu panią prezes.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Proszę państwa, w kwietniu zeszłego roku wprowadziliśmy obowiązek, że tylko urządzenia, które znajdują się na liście ZUM, mogły być finansowane z programu „Czyste powietrze”, ze względu na argumenty, które się pojawiły.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Nie, pani prezes, było na odwrót. Wy cofnęliście swoją decyzję po miesiącu.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Nie, panie pośle. Mogę dokończyć? Mówię o tym, że lista ZUM w kwietniu stała się obowiązkowa dla urządzeń i dla instalacji, które mogą być finansowane z programu „Czyste powietrze”. Pan mówi o tym...

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Tak było zawsze. Lista ZUM była zawsze.

Głos z sali:

Proszę nie przerywać.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie przewodniczący, teraz pani prezes odpowiada, a później będzie pan mógł jeszcze zabrać głos.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Pan mówi o tym, że na okres przejściowy wprowadziliśmy możliwość używania czy też wykorzystania europejskich certyfikatów jakości do tego, aby urządzenia mogły być w tym okresie przejściowym finansowane również z programu „Czyste powietrze”. Chyba nie do końca wszyscy rozumiemy, na czym polega lista ZUM. Ta lista miała ograniczyć sytuacje, które miały miejsce w przeszłości – że niecertyfikowane chińskie albo inne pompy ciepła, bez jakichkolwiek norm jakości związanych z efektywnością energetyczną, były finansowane z tego programu, co w konsekwencji prowadziło do takich sytuacji, że mieszkańcy po prostu zostawiali z ogromnymi rachunkami.

W tym momencie, jak powiedziałam, dopuszczamy tylko te inwestycje czy może raczej te urządzenia, które znajdują się na liście ZUM. Natomiast wpis na listę ZUM jest jasno określony. Muszą się odbyć badania w akredytowanych laboratoriach, a w konkretnych przypadkach, tzn. jeśli chodzi o pompy ciepła gruntowe, o pompy ciepła powietrze-powietrze i do CWU, ciepłej wody użytkowej, to dajemy możliwość posłużenia się certyfikatami wydanymi na podstawie badań w europejskich laboratoriach, co jeszcze raz wyraźnie podkreślam.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję.

Ostatni głos ma pan Krzysztof Mulawa i przechodzimy do głosowania.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Pani prezes, w grudniu 2023 r. podpisała pani ze wszystkimi organizacjami dokument, który mówi o tym, że od kwietnia 2024 r. na liście ZUM miały znajdować się tylko urządzenia, które zostały sprawdzone w akredytowanych laboratoriach. Po czym po miesiącu, nie uzgodniwszy z nikim, zerwała pani to porozumienie – tak, pani to zerwała – i od tego momentu do ostatnich zmian, przez rok, finansowaliśmy niesprawdzone chińskie urządzenia. To była pani decyzja. Sama pani nie dotrzymała ustalonych warunków pomimo tego, że ustaliła je pani razem z dwiema organizacjami, które reprezentowały zarówno polskich producentów, jak i importerów. Proszę pamiętać, jaki był terminarz, jaki był harmonogram pani działań.

Poza tym nadal nie usłyszałem danych, o które panią prosiłem, czyli jak bardzo sponsorowaliśmy zagranicznych producentów. To było jedno proste pytanie, ale zapomniała pani na nie odpowiedzieć.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Czy mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę uprzejmie, pani prezes.

Prezes zarządu NFOŚiGW Dorota Zawadzka-Stępniak:

Odpowiadając na pana pytanie, mogę powiedzieć tylko tyle, że w tym momencie nie posiadam gotowych statystyk, biorąc pod uwagę fakt, że mamy do czynienia z programem masowym, a więc mówimy średnio o kilkunastu tysiącach wniosków tygodniowo. Odnosząc się jednak do tego zagadnienia, przypomnę, że w grudniu 2023 r. to nie my podpisaliśmy porozumienie branżowe pomiędzy trzema organizacjami.

Od momentu, kiedy przyszliśmy do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, byliśmy oczywiście w dialogu z trzema organizacjami branżowymi, żeby wypracować najlepsze rozwiązania. Biorąc pod uwagę fakt, że napływ w kwietniu nowych urządzeń na listę ZUM był niewystarczający w stosunku do ogromnego zapotrzebowania na projekty realizowane i finansowane z programu „Czyste powietrze”, zdecydowaliśmy się w okresie przejściowym, jeszcze raz to podkreślę – w okresie przejściowym – na dopuszczenie, i to też jeszcze raz podkreślę, europejskich znaków jakości. Nie dowolnych znaków jakości, tylko europejskich znaków jakości. Te znaki były dopuszczone szeroko do końca 2024 r.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, ponieważ nie widzę już żadnych innych głosów, formalnie zadaję pytanie: czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 51 – Klimat wraz z planem finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej?

Jest sprzeciw i w związku z tym przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 51 – Klimat oraz informacji przedstawionej przez panią prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska? (12) Kto jest przeciw? (5) Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową nr 51 wraz z informacją pani prezes NFOŚiGW.

Oczywiście tych z państwa, którzy przedstawili już sprawozdanie z wykonania swoich części budżetowych, zachęcam, aby powrócili do swoich obowiązków służbowych. Szczególnie, że niektórzy z państwa przyjechali spoza Warszawy. Za chwilę przystąpimy do kontynuowania pracy. Prosiłbym tylko, abyście opuszczali państwo salę w taki sposób, żeby nie zakłócać obrad Komisji.

Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 55 – Aktywa państwowe.

Jest dziś z nami pan minister Robert Kropiwnicki, sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych. Uprzejmie proszę pana ministra o przedstawienie informacji na temat wykonania budżetu w części 55 – Aktywa państwowe.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Robert Kropiwnicki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2024 w części 55 wraz z Funduszem Inwestycji Kapitałowych.

Dochody wyniosły 3 783 126 tys. zł. Głównym źródłem dochodów były wpływy z tytułu dywidend – ponad 5 400 000 tys. zł i to jest bardzo duża kwota, z czego 1 600 000 tys. zł przekazano na Fundusz Inwestycji Kapitałowych, zgodnie z regulacją ustawową, a kwotę 779 tys. zł przekazano na Fundusz Reprywatyzacji. Z kolei kwota 3 781 000 tys. zł stanowiła środki przekazane na rachunek budżetu państwa. Pozostałe dochody to 1132 tys. zł z tytułu zwrotu odsetek bankowych oraz prawie 500 tys. z tytułu opłat za egzamin i to był znaczny wzrost, bo aż o 426 tys. zł. Wynika to z faktu, że bardzo duża liczba osób zgłasza się na egzamin państwowy, który według nas jest lepszą formą selekcji kandydatów do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa niż różne inne uprawnienia, zwłaszcza dotyczące tych słabych dyplomów MBA, i nie boję się tego głośno powiedzieć. Zachęcamy obywateli, żeby zgłaszali się na ten egzamin.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 55, to wyniosły one 2 087 000 tys. zł, co stanowi wykonanie na poziomie 99%. W trakcie roku budżetowego prowadzona była gospodarna realizacja budżetu z wykorzystaniem instrumentów wynikających z ustawy o finansach publicznych. W wyniku zastosowania mechanizmów ustawowych budżet został zwiększony o 6000 tys. zł, a następnie w wyniku powstałych oszczędności zablokowano na rachunkach środki w wysokości 9000 tys. zł, ale ta blokada nie miała wpływu na zmniejszenie planu. Ostatecznie plan po zmianach, z uwzględnieniem blokady, ukształtował się na łączną kwotę 2 098 679 tys. zł i został wykonany w 99%.

Dotacje celowe na realizację zadań wynikających z ustawy o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa wyniosły 3227 tys. zł i były to głównie dotacje dla pracowników sektora górniczego węgla brunatnego i branży elektroenergetycznej. Przede wszystkim dotyczyło to PAK Konin. Na razie można powiedzieć, że jest to ustawa w fazie testowania, ponieważ chodzi o niewielką grupę ludzi, ale pewnie z każdym rokiem tych wniosków będzie więcej i ta kwota również będzie rosła. To jest zresztą bardzo dobrze przyjmowane przez pracowników, ponieważ sektor elektroenergetyczny i branża górnicza węgla brunatnego podlegają intensywnej zmianie w związku z transformacją energetyczną.

Koszty administracyjne pochłonęły kwotę 82 000 tys. zł, a z kolei wydatki z udziałem środków europejskich – 2492 tys. zł i to była głównie pomoc techniczna, którą obsługiwaliśmy jako ministerstwo. Na wynagrodzenia przeznaczono 51 180 tys. zł. To są w zasadzie najistotniejsze rzeczy.

Jeżeli natomiast chodzi o Fundusz Inwestycji Kapitałowych, to myślę że warto, żeby Wysoka Komisja finalnie miała tego świadomość, iż przychody funduszu w 2024 r. wyniosły 4 938 000 tys. zł i były wyższe o 3 000 000 tys. zł od przychodów z roku poprzedniego w związku

z programami obronnymi, które zostały uwzględnione także m.in. dzięki współpracy z Wysoką Komisją. Stan funduszu wynoszący na początku roku 2 401 000 tys. zł znacznie wzrósł na koniec okresu sprawozdawczego. W roku 2024, właściwie w końcówce tego roku, zrealizowano inwestycje związane z programem „Narew”, czyli obrony przeciwlotniczej, przygotowane przez Polską Grupę Zbrojeniową. Na ten cel wydatkowano 478 000 tys. zł. Stan funduszu na koniec roku wynosił 6 861 000 tys. zł.

Jeżeli będą jakieś pytania, to oczywiście chętnie na nie odpowiemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję panu ministrowi.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektora departamentu NIK Renata Iwaniuk:

Szanowni państwo, NIK nie przeprowadzała kontroli części budżetowej 55 – Aktywa państwowe za 2024 r. ani nie kontrolowaliśmy Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję za te informacje.

Proszę o przedstawienie koreferatu przez pana posła Krzysztofa Mulawę.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Zacznę od tego, na czym skończył pan minister, czyli od Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Chcę podkreślić, że zgodnie z Ustawą z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej obowiązki dysponenta funduszu zostały przekazane z rąk prezesa Rady Ministrów do ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

Stan funduszu na początek poprzedniego roku wynosił 2 400 000 tys. zł i był niższy od planowanych wartości o 19%. Przychody zaplanowane w wysokości 1 900 000 tys. zł zostały zamienione na wykonanie na poziomie 4 900 000 tys. zł. Najistotniejsze w Funduszu Inwestycji Kapitałowych jest to, że wydatkowano z jego środków 2 000 000 tys. zł na podstawie art. 2 Ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o finansowaniu działań zmierzających do zwiększenia zdolności produkcji amunicji. Pan minister był już uprzejmy powiedzieć, jaki był stan funduszu na koniec roku, więc nie będę tego powtarzał.

Przechodzę do omówienia części budżetowej 55 – Aktywa państwowe. Dochody budżetowe w 2024 r. w tej części, chcę to podkreślić, stanowiły 100% kwoty ujętej w ustawie budżetowej, czyli 3 800 000 tys. zł, i w głównej części, w 99%, pochodziły od osób prawnych, od osób fizycznych oraz innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej.

Wydatki budżetowe – tu znowu przewija się kwota 2 000 000 tys. zł na obronę narodową w związku z wejściem w życie ustawy o finansowaniu działań zmierzających do zwiększenia zdolności do produkcji amunicji.

Na zakończenie chciałbym jeszcze powiedzieć dwa zdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniach. W części budżetowej 55 zatrudnienie w 2024 r. wynosiło 332 wobec 343 etatów w roku poprzednim, czyli zmniejszyło się o 11 osób. Średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe wynikające z umów o pracę, podkreślam – z umów o pracę – w przeliczeniu na jeden etat wynosiło w 2024 r. 11,4 tys. zł. W porównaniu z rokiem poprzednim był to wzrost o ponad 12%. Wnoszę o przyjęcie sprawozdania z wykonania tej części budżetowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję państwu, otwieram dyskusję. Czy są jakieś głosy? Nie widzę żadnych głosów.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części budżetowej 55? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w części 55 – Aktywa państwowe.

Uprzejmie prosimy pana ministra o przekazanie pozdrowień wszystkim pracownikom Ministerstwa Aktywów Państwowych.

Przechodzimy do rozpatrzenia wykonania budżetu w kolejnej części budżetowej: część 50 – Urząd Regulacji Energetyki.

Proszę prezesa URE, Rafała Gawina, o przedstawienie informacji dotyczących wykonania części budżetowej w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Rafał Gawin:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w ustawie budżetowej na rok 2024 w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki dochody zostały zaplanowane w wysokości 256 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Proszę o uciszenie rozmów. Pan prezes Gawin przedstawia teraz sprawozdanie z wykonania budżetu URE.

Prezes URE Rafał Gawin:

Dochody urzędu w 2024 r. zostały uzyskane z następujących tytułów: 230 000 tys. zł – wpływy z tytułu opłat za koncesję, 20 800 tys. zł – z tytułu kar nakładanych przez prezesa URE, 150 tys. zł – z tytułu opłat i kosztów sądowych, 550 tys. zł – wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłat koncesyjnych i kar oraz 4500 tys. zł – wpływy z pozostałych odsetek. Dochody urzędu zostały wykonane w wysokości 309 735 tys. zł, co stanowi 121% planu na rok 2024. Dochody URE w roku 2024 były wyższe o blisko 13% od dochodów osiągniętych w roku poprzednim. W strukturze dochodów zrealizowanych w 2024 r. największy udział miały dochody z tytułu opłat za koncesje – ponad 80%. Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez prezesa URE na koncesjonariuszy stanowiły 17% ogólnej kwoty dochodów, tj. 52 711 tys. zł, a pozostałe tytuły dały 2,7% zrealizowanych dochodów.

Po stronie wydatków ustawa budżetowa na rok 2024 po uwzględnieniu nowelizacji przewidywała dla URE środki finansowe na wydatki w wysokości 89 542 tys. zł. W trakcie roku budżet urzędu został zwiększony o środki pochodzące z rezerw celowych, łącznie o kwotę 2460 tys. zł, co sprawiło, że po zmianach budżet URE wyniósł 92 000 tys. zł. Wykonanie wydatków w 2024 r. wyniosło 89 769 tys. zł, tj. 97,6% planu po zmianach.

W 2024 r. wydatki na wynagrodzenia osobowe w Urzędzie Regulacji Energetyki wyniosły 55 871 tys. zł, a na pochodne od wynagrodzeń – 10 260 tys. zł, co łącznie dało kwotę 66 131 tys. zł i stanowiło 73,7% poniesionych wydatków ogółem. To była największa pozycja wydatków urzędu w roku 2024, podobnie zresztą jak i w latach poprzednich. Wykonanie planu w tym zakresie było na poziomie 98,5%.

Natomiast największą pozycję pozostałych wydatków bieżących stanowiły wydatki związane z najmem pomieszczeń biurowych. Ponownie przypomnę, że urząd funkcjonuje w centrali w Warszawie oraz w ośmiu oddziałach terenowych. W 2024 r. wydatki te wyniosły łącznie 9250 tys. zł, co stanowiło 10,3% wydatków ogółem. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz czynsze w 2024 r. stanowiły w sumie 84% wydatków URE ogółem. Na pozostałe wydatki bieżące składały się różne obligatoryjne wydatki, w tym odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, badania wstępne i okresowe, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wpłaty na pracownicze programy kapitałowe oraz PFRON, a także różne opłaty i składki. W sumie te wydatki pochłonęły łącznie 1684 tys. zł, czyli niecałe 2% wydatków ogółem.

Energia elektryczna oraz usługi telekomunikacyjne kosztowały nas łącznie 752 tys. zł, czyli niecałe 1% wydatków ogółem, składki do organizacji międzynarodowych – 370 tys. zł, tj. niecałe 0,5% wydatków ogółem, podróże służbowe krajowe i zagraniczne – 258 tys. zł, co stanowiło 0,3% wydatków ogółem. Inne wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia bezosobowe, szkolenia pracowników, zakup materiałów, m.in. biurowych, oraz paliwa i części zmiennych i eksploatacyjnych, zakup wyposażenia, zakup usług remontowych, zakup usług tłumaczenia analiz i opinii oraz zakup pozostałych usług, m.in. informatycznych, porządkowych i pocztowych, oraz koszty postępowania sądowego kosztowały łącznie URE 8480 tys. zł, co stanowiło 9,4% wydatków ogółem.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe urzędu, to wyniosły one 2844 tys. zł i stanowiły 3,2% ogółu poniesionych wydatków. Plan wydatków majątkowych URE po zmianach wyniósł łącznie 3505 tys. zł i został wykonany w ponad 81%.

Jeżeli chodzi o zatrudnienie, to w roku 2024...

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Przepraszam, panie prezesie, ale my te wszystkie informacje mamy. Wystarczy tylko jakaś synteza, jeżeli mógłbym o to pana poprosić. Dzięki temu będziemy po prostu szybciej procedować, bo wydaje mi się, że mamy chyba pozytywną opinię o wykonaniu budżetu URE.

Prezes URE Rafał Gawin:

Oczywiście, panie przewodniczący, w takim razie skracam. Jeżeli chodzi o zatrudnienie, to wyniosło ono 393 etaty. Wydatki na wygrodzienia bezosobowe stanowiły niecałe 0,5% wydatków ogółem, natomiast jeżeli chodzi o świadczenia na rzecz osób fizycznych, to wyniosły one 46 tys. zł i w tym mieszczą się wydatki na ryczałty dla pracowników za pracę zdalną w wysokości 20 tys. zł.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie prezesie.

Bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektora departamentu NIK Renata Iwaniuk:

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki. Objęte badaniem NIK wydatki dokonywane były prawidłowo i służyły realizacji zadań jednostki. Wybrane do kontroli zamówienia były udzielane zgodnie z PZP.

Izba pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdanie budżetowe URE za 2024 r. oraz sprawozdanie z realizacji operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. W ocenie NIK przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości, NIK również nie sformułowała uwag ani wniosków pokontrolnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Proszę pana posła Tomasza Nowaka o przedstawienie koreferatu.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu URE należy ocenić bardzo pozytywnie. Wszystkie wskaźniki zostały zrealizowane, nawet z nawiązką, a tam gdzie miały być zwiększone wydatki, one nie zostały w pełni zwiększone, natomiast zostały zwiększone dochody. NIK nie zgłasza żadnych zastrzeżeń, więc uważam, że należy przyjąć sprawozdanie z wykonania budżetu Urzędu Regulacji Energetyki.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Nie widzę chętnych do zabrania głosu.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 50? Nie widzę takowego.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki.

Gratulujemy, panie prezesie, i proszę przekazać nasze pozdrowienia wszystkim pracownikom. Serdecznie dziękujemy.

Część 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Proszę pana Mariusza Haładyja, prezesa Prokuratury Generalnej RP, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 74 – Prokuratoria Generalna RP oraz w części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6.

Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Mariusz Haładyj:

Dzień dobry państwu, postaram się krótko przedstawić realizację budżetu Prokuratury Generalnej RP za rok 2024. Jeżeli chodzi o dochody, to plan zrealizowaliśmy w 83%, w wysokości prawie 9000 tys. zł. Na nasze dochody składają się przede wszystkim zasądzone na rzecz Skarbu Państwa koszty zastępstwa procesowego – 35%, które odprowadzamy do budżetu, oraz wpływ z opłat abonamentowych od państwowych osób prawnych za sporządzenie opinii prawnych czy przeprowadzenie mediacji.

Jeżeli chodzi o wydatki, to były one zaplanowane w kwocie 88 600 tys. zł i ten plan zrealizowaliśmy w 95%. Główne pozycje wydatków to wydatki bieżące – aż 93% naszego budżetu, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 65 000 tys. zł. Dużo mniejsze były już koszty z tytułu usług prawniczych – 2000 tys. zł, głównie w przypadku międzynarodowych arbitraży, tam, gdzie zastępstwo procesowe jest wymagane przez pełnomocników danego kraju. Ponosiliśmy

także koszty użytkowe, takie jak czynsz za nasze budynki, które wynajmujemy, opłaty eksploatacyjne, opłaty za usługi informatyczne czy wreszcie wynagrodzenie arbitrów, mediatorów sądu polubownego.

Wydatki majątkowe wyniosły 1500 tys. zł i przede wszystkim są to nakłady na infrastrukturę IT, zarówno na sprzęt, jak i na oprogramowanie. Ostatnią pozycją wydatków są świadczenia na rzecz pracowników. W tym przypadku ok. 50 tys. zł zostało wydanych na zakupy szkielek korekcyjnych.

Zatrudnienie w Prokuraturii Generalnej wynosiło średnio 278 etatów, na koniec roku były to 302 etaty. Zatrudnienie mniej więcej na tym poziomie utrzymuje się od paru dobrych lat, a przynajmniej od wejścia w życie nowej ustawy w 2016 r.

I jeszcze tylko króciutko informacja zestawiająca budżet Prokuraturii z jej aktywnością. Zrealizowaliśmy ok. 9 tys. spraw procesowych o wartości 82 000 000 tys. Ten stan się minimalnie zwiększa, i tak przykładowo – w ubiegłym roku mieliśmy więcej o ok. 300 spraw, które wpłynęły, niż tych, które się zakończyły. Skuteczność Prokuraturii, jeżeli chodzi o kwotowe podejście, to jest 95% w sprawach, gdzie Skarb Państwa bądź państwowe osoby prawne państwo są pozwane, i 82% tam, gdzie powództwo jest wytaczane w imieniu Skarbu Państwa. Wydajemy ponad 1 tys. opinii prawnych rocznie i doszliśmy do tej wielkości z poziomu 200–300 opinii, które wydawaliśmy jeszcze parę lat temu. Jeżeli zaś chodzi o mediacje, to w ubiegłym roku do naszego sądu wpłynęły 653 wnioski o mediację, a jeszcze w 2019 r. tych wniosków było bodajże 2. Obserwujemy w tym zakresie stopniowy wzrost, rok do roku. Poza tym Prokuratura Generalna uczestniczy także w negocjacjach jako pełnomocnik. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję serdecznie, panie prezesie.

Uprzejmie proszę o zabranie głosu przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. wicedyrektora departamentu NIK Renata Iwaniuk:

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w roku 2024 w części 74 – Prokuratura Generalna. Poniesione wydatki dokonane były prawidłowo i służyły realizacji przez PG jej zadań określonych w ustawie o Prokuraturze Generalnej.

NIK pozytywnie oceniła i zaopiniowała roczne sprawozdanie Prokuraturii Generalnej za 2024 r. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania te w ocenie NIK prezentują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. Zostały sporządzone terminowo i stosownie do przepisów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawie sprawozdania jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję i proszę pana posła Macieja Małeckiego o przedstawienie koreferatu.

Posel Maciej Małecki (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, to jest standardowy budżet Prokuraturii Generalnej RP. Największą część tego budżetu stanowią wynagrodzenia. Mamy wprowadzić w tym roku niższe dochody, niż planowano – zamiast 100% tylko 79,7% – ale wyjaśnienie tej sytuacji jest czytelne. To jest obszar trudny do zaplanowania, ponieważ wpływy należności zależą m.in. od tego, czy w danej sprawie uprawomocni się wyrok, czy zostanie spłacona należność przez dłużnika czy wreszcie komornik skutecznie zrealizuje windykację na rzecz Prokuraturii Generalnej. Wydatki zrealizowano na poziomie 94,9% planu. Rekomenduję przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu. Dziękuję panu prezesowi i całemu zespołowi PG za kolejny rok mocnego pilnowania interesu Skarbu Państwa.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę żadnych zgłoszeń.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 74 wraz z częścią budżetową 83 w zakresie pozycji 6? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w części 74 – Prokuratoria Generalna RP oraz w części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6.

Bardzo serdecznie dziękujemy, panie prezesie, i proszę przekazać nasze pozdrowienia wszystkim pracownikom Prokuratorii Generalnej. Służcie dalej tak dobrze polskiemu państwu.

Część budżetowa 48 – Gospodarka złożami kopalin.

Proszę panią Emilię Zamojską, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Przemysłu, o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 48 – Gospodarka złożami kopalin.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Przemysłu Emilia Zamojska:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, z upoważnienia ministra przemysłu mam zaszczyt przedstawić państwu w skrócie najważniejsze informacje dotyczące wykonania budżetu w części 48 – Gospodarka złożami kopalin. Zadania oraz wydatki niezbędne na ich realizację były sukcesywnie w trakcie roku przenoszane do części 48. Minister przemysłu od stycznia 2024 r. realizował zadania związane z przemysłem koksowniczym i surowcami nieenergetycznymi, takimi jak sól i siarka. Od 1 lipca 2024 r. zakres zadań został rozszerzony o obszar energii jądrowej, ropy, gazu i gospodarki wodorowej, natomiast od 1 listopada do resortu zostały przeniesione również zadania z zakresu strategicznej infrastruktury energetycznej.

W 2024 r. uzyskano dochody w wysokości 21 022 tys. zł, głównie z odsetek od obligacji oraz dotacji udzielonych podmiotom górnictwa węgla kamiennego.

Wydatki w części 48 zostały zrealizowane w wysokości 2 392 161 tys. zł, co stanowiło 97% planu po zmianach. Na zadania związane z górnictwem wydatkowano 2 336 170 tys. zł. W ramach tej kwoty na dotacje celowe przeznaczono 2 231 847 tys. zł, a na dotacje podmiotowe 104 323 tys. zł. Środki zostały przekazane do spółek takich jak: Południowy Koncern Węglowy – 804 000 tys. zł, tj. 100% planu; Polska Grupa Górnicza – 600 000 tys. zł, czyli 100% planu; Spółka Restrukturyzacji Kopalń – 501 441 tys. zł, tj. 99% planu; Węglkoks Kraj – 278 291 tys. zł, co również stanowiło 100% planu.

Przekazano także dotacje dla: Kopalni Soli „Wieliczka” w kwocie 85 000 tys. zł, tj. 100% planu; Kopalni Soli „Bochnia” – 23 650 tys. zł, czyli 99,7% planu; Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze – 19 683 tys. zł, tj. 99,9% planu; Głównego Instytutu Górnictwa – 9000 tys. zł, tj. 99,5% planu finansowego; Agencji Rozwoju Przemysłu – 7859 tys. zł, czyli 99% planu, a także Kopalni Siarki „Machów” w likwidacji – 7246 tys. zł, co stanowiło 97,7% planu.

Na realizację zadań w zakresie energetyki jądrowej przeznaczono 27 393 tys. zł i w ramach tej kwoty na dotacje podmiotowe przeznaczono: 8000 tys. zł dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych oraz 3568 tys. zł, które otrzymał Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Otwocku i Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, a także Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

Na pokrycie kosztów administracyjnych i technicznych oraz kosztów obsługi merytorycznej ministra przeznaczono w ubiegłym roku 12 276 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to zostały one poniesione w wysokości 1864 tys. zł w związku z utworzeniem infrastruktury ministerstwa oraz przejściem w trwały zarząd budynku stanowiącego siedzibę ministerstwa w Katowicach.

Na wynagrodzenia pracowników oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne wydatkowano w ubiegłym roku 13 651 tys. zł, w tym wynagrodzenia osobowe dla członków korpusu Służby Cywilnej wyniosły 11 989 tys. zł, wynagrodzenia osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – 1124 tys., natomiast 300 tys. zł przeznaczono na wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Od 1 lipca 2024 r. realizowano w Ministerstwie Przemysłu dwa programy wieloletnie: „Program polskiej energetyki jądrowej” oraz „Program modernizacji badawczego reaktora jądrowego »MARIA«”, umożliwiający jego eksploatację po 2027 r. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK.

P.o. dyrektora delegatury NIK Marcin Wesoły:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, poza standardowym zakresem w ramach kontroli wykonania budżetu w części 48 objęliśmy również prawidłowość zorganizowania nowo utworzonego Ministerstwa Przemysłu, w tym m.in. prawidłowość przejęcia z Ministerstwa Aktywów Państwowych dokumentów dotyczących planu finansowego, zaangażowania dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań, a także sprawozdania budżetowe i prawidłowość otwarcia ksiąg rachunkowych.

Największy udział w wydatkach, jak już wspomniała pani dyrektor, stanowiły oczywiście dotacje, które głównie były przeznaczone na dopłaty do redukcji zdolności produkcji oraz finalizowanie zadań wykonywanych w trakcie i po zakończeniu likwidacji poszczególnych zakładów górniczych. Kontrola badanej próby dotacji wykazała m.in., że środki z dotacji były wypłacane zaliczkowo w ramach miesięcznych rat na podstawie wniosków złożonych przez beneficjentów. Zapotrzebowania były oceniane poprzez weryfikację przez ARP, Agencję Rozwoju Przemysłu, oddział w Katowicach oraz przez pracowników ministerstwa. Stopień realizacji zadań i celu wynikających z zawartej umowy dotacji weryfikowano w ministerstwie na podstawie składanych przez beneficjentów rozliczeń i sprawozdań, a w przypadku czterech umów takiej weryfikacji dokonywali również pracownicy ARP. Weryfikacja u beneficjenta efektów rzeczowych udzielonych dotacji następowała poprzez kontrole wykonywane przez ARP oddział w Katowicach oraz przez pracowników ministerstwa.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na niewykorzystaniu środków w przypadku jednej rezerwy celowej i podjęciu blokady w jednym przypadku z nieuzasadnioną zwłoką, ale te nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację planu finansowego w części 48, w związku z czym NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w roku 2024 w części 48 – Gospodarka złożami kopalni. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję.

Uprzejmie proszę pana posła Krzysztofa Gadowskiego o przedstawienie koreferatu.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Moi przedmówcy wyczerpująco odnieśli się do kwestii wykonania budżetu w tej części, która znowu nie jest taka wielka, jeśli zauważymy, że ponad 2 000 000 tys. zł to środki, które są przeznaczone na dotacje podmiotowe i przedmiotowe określone w konkretnych zapisach ustawy, a które w ogóle wynikają także z umowy społecznej, jaka została wcześniej zawarta. W tej części mamy także ministerstwo, nowy byt administracji rządowej, który pojawił się na początku ubiegłego roku, w marcu.

Działania związane z wykonaniem budżetem i wykorzystaniem środków finansowych były głównie kierowane na ograniczenie wydobycia zgodnie z postanowieniami umowy społecznej i odpowiedniej ustawy w tym zakresie, na funkcjonowanie Spółki Restrukturyzacji Kopalń, która z mocy prawa musi zabezpieczać działalność związaną z likwidacją kopalń, odwadnianiem itd.

Z kolei środki w wysokości dwudziestu kilku milionów złotych na uposażenia pracowników, którzy zostali zatrudnieni w ministerstwie, jak i w całej strukturze Ministerstwa Przemysłu, to nie są wielkie pieniądze. Proponuję, aby Komisja pozytywnie zaopiniowała to sprawozdanie. I jeszcze na zakończenie, idąc śladem pana przewodniczącego – nie tylko pozdrawiamy, ale także dziękujemy za pracę pracownikom Ministerstwa Przemysłu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Serdecznie dziękuję, otwieram dyskusję. Nie widzę żadnych zgłoszeń.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części budżetowej 48? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje część 48 – Gospodarka złożami kopalni.

Proszę przedstawicieli Państwowej Agencji Atomistyki o przedstawienie informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Mam przed sobą upoważnienia dla trzech dyrektorów: pani Katarzyny Krzywdy, pana Marcina Dąbrowskiego oraz pani Małgorzaty Zubkowicz. Bardzo proszę o syntetyczne przedstawienie informacji.

Dyrektor generalna Państwowej Agencji Atomistyki Katarzyna Krzywda:

Dzień dobry państwu, Katarzyna Krzywda, dyrektor generalna Państwowej Agencji Atomistyki.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Państwowa Agencja Atomistyki jako jednostka budżetowa jest dysponentem części 68 i realizowała plany wydatków i dochodów wynikające z ustawy budżetowej na 2024 r. W ramach części 68 w rozdziale 15021 agencja realizuje wieloletni „Program polskiej energetyki jądrowej”.

Dochody budżetowe w ubiegłym roku zostały zrealizowane w kwocie 1138 tys. zł, co stanowiło 306,7% w stosunku do planu. Główna pozycja zrealizowanych dochodów w rozdziale 15021 to jest kwota 350 tys. zł w związku z wpłynięciem opłaty dotyczącej rozpatrzenia wniosku o wydanie przez prezesa Państwowej Agencji Atomistyki ogólnej opinii dla spółki Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. Z kolei w rozdziale 75001 była to kwota 369 tys. zł z tytułu opłat egzaminacyjnych i opłat za wydanie świadectw kwalifikacyjnych oraz 409 tys. zł – wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób fizycznych i osób prawnych.

Plan wydatków budżetowych po zmianach wynosił 54 467 tys., w tym 1 tys. zł na finansowanie projektu z udziałem środków Unii Europejskiej. Zrealizowane wydatki budżetowe wyniosły 48 531 tys. zł i były ponoszone w trzech grupach. Pierwsza grupa to wydatki bieżące, które zrealizowano na poziomie 90,5% planu po zmianach. Największe kwoty wydatkowe stanowiły tutaj wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 30 912 tys. zł, które były realizowane zarówno w rozdziale 75001, jaki i w rozdziale 15021, czyli wieloletniego „Programu polskiej energetyki jądrowej”. 15 217 tys. zł stanowiły koszty bieżącej działalności, tj. najem siedziby, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania, wyposażenie stanowisk pracy, pomiary kontrolne, usługi oceny dawek inhalacyjnych od wchłonięcia aerozoli, wyjazdy ekipy dozymetrycznej.

Wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie 66,7% planu po zmianach, wyniosły one 2215 tys. zł. Zostały zrealizowane w rozdziale 15021 w kwocie 2110 tys. zł z przeznaczeniem na rozwój systemu monitoringu radiacyjnego kraju, zakup specjalistycznego sprzętu informatycznego, oprogramowania i wyposażenia, zakup dwóch aut terenowych do realizacji zadań przez ekipę dozymetryczną prezesa PAA, zakup narzędzi na potrzeby utrzymania i rozwoju sieci stacji monitoringu radiacyjnego. Z kolei w rozdziale 75001 poniesiono wydatki w kwocie 105 tys. zł na instalację anteny telefonu satelitarnego i modernizację 3 sond stacji PMS.

Trzecia grupa wydatków to świadczenia na rzecz osób fizycznych. W szczególności były to wydatki, które obejmowały wypłaty świadczeń dla byłych pracowników Zakładu Produkcji Uranu w Kowarach oraz wypłaty innych świadczeń dla pracowników Państwowej Agencji Atomistyki, na przykład świadczeń BHP.

Przeciętne zatrudnienie w Państwowej Agencji Atomistyki w 2024 r. wyniosło 149 etatów, natomiast przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto to była kwota 14 624 zł i była ona wyższa o 2,6% od przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto w roku 2023.

PAA kontynuowała w ubiegłym roku realizację programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej”. Na ten cel wydatkowano 19 018 tys. zł, tj. 84% planu po zmianach. Zgodnie z programem wieloletnim agencja realizuje cztery zadania: wzmocnienie kadrowe i budowa kompetencji PAA, dostosowanie zaplecza sprzętowego i infrastrukturalnego, system wsparcia techniczno-ekspertyz i wykonanie zadań kontrolnych oraz pozostałych zadań towarzyszących realizacji zadań wynikających z „Programu polskiej energetyki jądrowej”.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK.

P.o. wicedyrektora departamentu NIK Renata Iwaniuk:

Szanowni państwo, NIK nie kontrolowała w 2024 r. części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję.

Proszę o przedstawienie koreferatu przez posła Wojciecha Zubowskiego.

Poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Szanowni państwo, tak jak zostało wspomniane, koszty związane z funkcjonowaniem Polskiego Agencji Atomistyki, prawie 48 500 tys. zł, były nieco niższe od wielkości zaplanowanej w ustawie po zmianach. Z kolei dochody osiągnęły ponad 300% planowanej wartości, bo ok. 1138 tys. zł. Zdaniem sejmowego Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji nie ma zastrzeżeń do realizacji tej części budżetowej.

Chciałbym jednak zwrócić państwa uwagę na cztery problemy, które pojawiły się w dostarczonych materiałach. One wprawdzie nie dotyczą bezpośrednio kwestii finansowych, ale będą miały wpływ na funkcjonowanie PAA. Po pierwsze, jednostka zwraca uwagę na brak możliwości zakupu planowanej ilości stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, brak możliwości rozbudowy Centrum Awaryjnego wybudowanego w 2023 r., ponieważ nie zostało to uzgodnione z konserwatorem zabytków. To są, że tak powiem, sprawy mniejszej wagi, ale trzecia i czwarta kwestia mogą mieć wpływ na funkcjonowanie polskiej energetyki atomowej w przyszłości. Mam tutaj na myśli problemy z pozyskiwaniem specjalistycznych kadr na rynku pracy i problemy z naborami, które były wielokrotnie powtarzane.

I druga rzecz – proszę państwa – wykorzystano tylko 13,2% środków na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadania pod nazwą „System wsparcia techniczno-ekspertskiego dla Polskiej Agencji Atomistyki” wynikającego z uchwały PPEJ. Mamy zatem niezrealizowanie tego programu, czyli nie mamy części ekspertyz dotyczących badań lokalizacyjnych oraz brakuje nam analiz danych wynikających z tych badań. Te analizy miały być wykonane przez jednostki zewnętrzne. Chcę zwrócić uwagę, że jeżeli taki problem pojawia się na początku, to może on później rzutować na cały harmonogram prac związanych z realizacją inwestycji, a w efekcie prowadzić do wydłużenia terminów realizacji. Wysoka Komisjo, wnoszę o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu przez Polską Agencję Atomistyki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń...

Przepraszam, jednak jest zgłoszenie – uprzejmie proszę, pan poseł Maciej Małecki.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Chciałbym zapytać przyszłościowo – jak państwo patrzycie na rozwój agencji, na nowe zatrudnienia, na szukanie specjalistów, czyli to, o czym mówił pan poseł Wojciech Zubowski, w świetle faktu, że wkrótce dostaniecie do legalizacji technologię Westinghouse’a i równocześnie może też przyjechać technologia do SMR? A jeśli jeszcze pojawi się technologia koreańska związana z Westinghouse’em lub jakaś inna technologia, to proszę mnie poprawić, jeśli się mylę, ale wydaje mi się, że to będzie furgonetka albo ciężarówka dokumentów dotyczących każdej z tych technologii i państwo musicie to wszystko sprawdzić, musicie to dopuścić do funkcjonowania na terenie Polski, ale – zdaje się – nie macie kim tego zrobić. W związku z tym mam pytanie... Po raz kolejny poruszam to zagadnienie, żeby się nie okazało, że w Polskiej Agencji Atomistyki pojawi nam się wąskie gardło przy budowie elektrowni jądrowej w Polsce. Dlatego już dzisiaj trzeba o tym mówić – czy państwo widziecie ten problem i czy macie ścieżkę dojścia do optymalnego składu kadry?

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo proszę o odpowiedź.

Dyrektor generalna PAA Katarzyna Krzywdą:

Dziękuję za to pytanie, panie pośle.

Faktycznie, odpowiednie zatrudnianie kadr, można powiedzieć w tempie, tak jak pojawiają się potrzeby w związku z rozpatrywaniem wniosków i wydawaniem dokumentów, jest trudne do osiągnięcia w Państwowej Agencji Atomistyki przede wszystkim dlatego, że konkurujemy o wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zakresie energetyki jądrowej z podmiotami komercyjnymi, które – nie ma co ukrywać – oferują znacznie wyższe wynagrodzenia, niż może zapewnić administracja publiczna. I to jest rzeczywiście nasz problem.

W jakimś stopniu rozwiązania tego problemu upatrujemy jednak w aktualizacji programu wieloletniego. Ten proces został już rozpoczęty przez Ministerstwo Przemysłu, jesteśmy w stałym kontakcie, włożyliśmy swoją część do aktualizacji „Programu polskiej energetyki jądrowej” i po prostu musimy pozyskać dodatkowe środki na wynagrodzenia, bo w tej chwili tych środków w PAA jest za mało.

Cały czas poszukujemy specjalistów, podjęliśmy różne działania już w latach poprzednich, kontynuujemy te działania, wyjeżdżamy na spotkania do uczelni technicznych, żeby tam pozyskiwać polskich ekspertów, żeby zainteresować pracą w agencji studentów, którzy zaczynają wchodzić na rynek pracy. Mamy także przygotowany program staży zagranicznych. Jeżeli

zatrudniamy eksperta, który nie ma jeszcze odpowiedniej wiedzy i kompetencji, to może on wyjechać na taki stażowy program, na przykład do Stanów Zjednoczonych, gdzie może uczestniczyć w rozruchu elektrowni jądrowej. Wtedy niejako na bieżąco pozyskuje niezbędną wiedzę. Można więc powiedzieć, że mamy ścieżkę dojścia prowadzącą do zatrudnienia większej liczby specjalistów i robimy wszystko, żeby Państwowa Agencja Atomistyki nie stała się wąskim gardłem przy okazji rozpatrywania wniosków.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to jeszcze dopytam.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Tak, oczywiście.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Jak powinien zmienić się państwa budżet, żebyście mogli, rok po roku, dochodzić do tego modelu? Ile lat będziecie dochodzić do tego modelu? Czy to wymaga podwojenia, potrojenie budżetu? Może czterokrotności dotychczasowego budżetu?

Dyrektor Departamentu Budżetowo-Finansowego Państwowej Agencji Atomistyki Małgorzata Zubkowicz:

Dzień dobry, Małgorzata Zubkowicz, Departament Budżetowo-Finansowy.

Oczywiście prowadziliśmy takie analizy i na ten moment, przy takim budżecie, jaki jest zabezpieczony w programie wieloletnim i w budżecie PAA, niestety mamy problem, ponieważ musimy zmniejszać liczbę zatrudnionych, żeby móc podwyższyć wynagrodzenia, bo inaczej nie będziemy konkurencyjni na rynku. W przypadku wejścia w życie aktualizacji programu, w której naprawdę nieznacznie zwiększyliśmy budżet, aczkolwiek jest to znaczący wzrost na tle innych jednostek administracji, choć może nie staniemy się od razu bardzo konkurencyjni na rynku, to jednak oczekujemy, że nasza oferta zatrudnienia stanie się atrakcyjniejsza dla potencjalnych kandydatów. Przewidujemy, że jeśli wynagrodzenia i zaproponowane stawki weszłyby w życie od 2026 r., to już w przyszłym roku stalibyśmy się bardziej konkurencyjnym podmiotem, jeśli chodzi o pracę w dziedzinie energetyki jądrowej.

Zatrudnienie, które przewidzieliśmy w PPEJ, osiągniemy do roku 2030. Budowa ma się rozpocząć w 2028 r. i wtedy, miejmy nadzieję, realne będzie osiągnięcie planowanego zatrudnienia, uzupełnienie braków kadrowych.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Dyrektor departamentu Budżetowo-Finansowego PAA Małgorzata Zubkowicz:

Tylko uzupełnię, jeśli pan pozwoli. Program, który w tej chwili realizujemy, nie przewidywał aktualizacji związanych z indeksacją i inflacją. Dlatego w zeszłym roku nie otrzymaliśmy planowanych środków na wynagrodzenia – zabrakło ponad 2000 tys. zł, a w tym roku już 3500 tys., jeśli odniesiemy to do poziomu obecnego zatrudnienia. To jest skutek braku aktualizacji programu, czego zresztą nie można dokonać ot tak, ponieważ wymagana jest do tego uchwała Rady Ministrów. Nie ma innej możliwości indeksacji wynagrodzeń, które wynikają z przepisów ustawowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję za udzielone wyjaśnienia.

Szanowni państwo, czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania części budżetowej 68? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

Przechodzimy do rozpatrzenia i zaopiniowania wykonania ostatniej części budżetowej, tj. części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 100 – Górnictwo i kopalnictwo.

Proszę pana Arkadiusza Ramę o przedstawienie w imieniu Ministerstwa Finansów informacji odnośnie do wykonania budżetu w części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 100 – Górnictwo i kopalnictwo oraz w zakresie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów.

Naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Arkadiusz Ramęda:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, w imieniu ministra finansów mam zaszczyt przedstawić informację o wykonaniu budżetu państwa w 2024 r. w części 85 – Województwa, dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo. Jeśli chodzi o dochody to w znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2024 zostały one zaplanowane w wysokości 475 tys. zł. W toku realizacji budżetu dochody w tym dziale zostały wykonane w wysokości 565 tys. zł, co stanowi 119% planu. Dochody te zrealizowano w budżetach wojewodów lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego. Powyższe dochody są związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego i pochodzą z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego zgodnie z ustawą – Prawo geologiczne i górnicze.

Natomiast jeśli chodzi o wydatki, to w znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2024 zostały one zaplanowane w wysokości 1103 tys. zł, natomiast w trakcie realizacji budżetu w dziale 100 dokonano, decyzją ministra finansów, zwiększenia wydatków do kwoty 1161 tys. zł. W toku realizacji budżetu wydatki w tym dziale zostały wykonane w budżecie wojewody śląskiego w wysokości 1161 tys. zł, co oznacza wykonanie 100% planu po zmianach. Powyższe środki wykorzystane zostały na realizację przez samorządy powiatów oraz samorząd województwa zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy Prawo – geologiczne i górnicze. Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Anna Kłopotek:

Anna Kłopotek, doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

Szanowni państwo, szczegółowe informacje na temat dochodów i wydatków zostały przekazane. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości ani w zakresie realizowanych dochodów, ani zrealizowanych wydatków, i na tym możemy skończyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Dziękuję serdecznie.

Proszę o zabranie głosu pana posła Janusza Kowalskiego, który przygotował koreferat.

Szanowni państwo, nie zgłaszam żadnych uwag, rekomenduję pozytywne zaopiniowanie wykonania tej części budżetowej.

Otwieram dyskusję. Czy są jakieś zgłoszenia do dyskusji? Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji pozytywnego zaopiniowania omówionych części budżetowych? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie opiniuje omówione części budżetowe. Bardzo serdecznie dziękuję.

Szanowni państwo, rozpatrzyliśmy już wszystkie części budżetowe, a więc zakończyliśmy rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa. Przypomnę, że prawie wszystkie części zaopiniowaliśmy pozytywnie... Przepraszam – wszystkie części zaopiniowaliśmy pozytywnie, w jednym przypadku odbyło się tylko głosowanie. Proszę mi wybaczyć tę pomyłkę.

Komisja – po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych, wysłuchaniu stanowiska przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, koreferatów posłów oraz po przeprowadzeniu dyskusji – pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za 2024 r. w powyższym zakresie.

Pozostało nam jeszcze wybrać posła, który przedstawi stanowisko Komisji. Proponuję, po analizie i po wcześniejszym wyrażeniu zgody, żeby tym posłem był pan Dariusz Wiczorek. Czy są jakieś głosy przeciwne?

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Czy pan poseł się zgodził?

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Tak, pan poseł Dariusz Wiczorek się zgodził, był z nim kontakt.

Ponieważ nie usłyszałem sprzeciwu, stwierdzam, że pan poseł Dariusz Wieczorek przedstawi stanowisko Komisji.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie punktu pierwszego porządku dziennego.

Przystępujemy do realizacji punktu drugiego. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zwrócił się do komisji sejmowych z prośbą o sporządzenie planu pracy komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia bieżącego roku i uchwalenie go do 10 lipca. Szanowni państwo, pan przewodniczący Marek Suski zwrócił się do wszystkich państwa z zapytaniem w tej sprawie, również do prezydium Komisji. Czas na zgłaszanie propozycji był do poniedziałku. W związku z tym, że nie dostaliśmy szerszych odpowiedzi, dzisiaj w gronie prezydium, w którym reprezentowane są wszystkie formacje polityczne, zaproponowaliśmy plan pracy w kształcie, który został państwu dostarczony. Mam nadzieję, że państwo go zaakceptujecie. Prezydium przyjęło go jednogłośnie, bez żadnych zastrzeżeń.

Pan poseł Maciej Małecki, bardzo proszę.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Plan pracy jest oczywiście bardzo ciekawy, ale chciałbym dołożyć jeszcze jeden punkt – ceny energii i koszty systemowe – „Wpływ kosztów transformacji energetycznej na rachunki za energię i konkurencyjność gospodarki. Analiza struktury opłat i wyzwań systemu”.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Panie pośle, czy możemy to dołożyć do zaplanowanej wrześniowej informacji? We wrześniu mamy bowiem przewidzianą informację ministra klimatu i środowiska na temat propozycji rozwiązań legislacyjnych mających na celu obniżenie kosztów energii elektrycznej.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Ten punkt ma dotyczyć także rozwiązań dla przemysłu energochłonnego, a więc bardzo trudnego tematu. To jest bardzo szeroki temat sam w sobie, więc jeśli wrzucimy tam jeszcze porównanie pewnych cen, kosztów stałych, tych, które wchodzi w grę przy większej produkcji z wiatraków, z fotowoltaiki, kwestię tego, czy wieje, nie wieje itd., to jest to chyba trochę inny temat.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Czyli co pan proponuje, panie ministrze?

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Mam przygotowaną na piśmie propozycję tematu, przekażę ją panu przewodniczącemu – „Wpływ kosztów transformacji energetycznej na rachunki za energię i konkurencyjność gospodarki. Analiza struktury opłat i wyzwań systemowych”.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Miałbym taką uprzejmą prośbę. Przyjmijmy plan pracy w takiej wersji, która została wypracowana przez prezydium. Uzgodniliśmy ją wspólnie ze wszystkimi panami przewodniczącymi, którzy w tej chwili udali się na posiedzenia innych komisji. Jestem przekonany, że rozszerzymy plan pracy o ten punkt na kolejnym posiedzeniu prezydium i wtedy zaproponujemy przyjęcie tego punktu w postaci wniosku Komisji. Czy zgodziłby się pan na takie rozwiązanie, panie ministrze?

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Muszę.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Bardzo o to proszę. To będzie *gentlemen's agreement* między nami.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Oczywiście. Umów należy dotrzymywać.

Przewodniczący poseł Janusz Kowalski (PiS):

Zrobimy wszystko, żeby ten absolutnie fundamentalny i arcyważny temat znalazł się w planie pracy Komisji.

Szanowni państwo, rozumiem, że nie ma sprzeciwu wobec propozycji planu pracy przedstawionej przez prezydium Komisji?

W tej sytuacji uznaję, że Komisja jednogłośnie uchwaliła zaproponowany plan pracy.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Komisji.

Serdecznie wszystkim dziękuję.